

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍՏՏ ԸՆԴՈՒԽԵՃ՝ ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԴԱՅՐԷՅՆԻ ՆՈՐԱՆՇԱՆԱԿ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՀԱԽՏԱՐՄԱԳԻՐԸ

Կիրակի, 19 Յունիս 2022-ին, ՍԱՆԱ հաղորդեց, որ Սուրիոյ Նախագահ Պաշտար ալ-Ասատ ընդունեց Սուրիոյ Հանրապետութեան մէջ Պահրէյնի Թագաւորութեան Նորանշանակ լիազօր դեսպան Ռահիտ Մուպարաք Սայյարի հաւատարմագիրը:

Նախագահ Ասատ հանդիպում ունեցաւ դեսպան Սայյարի հետ եւ անոր հետ խորհրդակցեցաւ երկու բարեկամ երկիրներուն հետաքրքրող հարցերու շուրջ:

Իր կարգին Նախագահ Ասատ շնորհաւորեց Նորանշանակ դեսպանը եւ յաջողութիւն մաղթեց իրեն:

ՍՈՒՐԻՈՅ ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱՐՉՐԱՓՈՅՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՆ ՈՒ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐԵՃՈՒՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍՏՏԻՆ ԴԻՄԱՃ

Կիրակի, 19 Յունիս 2022-ին, ՍԱՆԱ հաղորդեց, որ Սուրիոյ սահմանադրական բարձրագոյն դատարանի Նախագահն ու անդամները երդման արարողութիւն կատարեցին Սուրիոյ Նախագահ Պաշտար ալ-Ասատին դիմաց, ներկայութեամբ՝ Սուրիոյ Խորհրդարանի Նախագահ Համուտա Սապպաղի:

Յետ երդման արարողութեան, Նախագահ Ասատ հանդիպում ունեցաւ դատարանի Նախագահին եւ անդամներուն հետ: Կողմերը խորհրդակցեցան դատարանի վերաբերող աշխատանքներուն շուրջ, ինչպէս օրենքներու եւ օրենսդրական հրամանագիրներու սահմանադրականութեան հսկելը, օրենքները բարեփոխելու կարելիութիւնը սերտելը եւ այլն:

«ԴԻՄԱՂՐՈՒԹԻՒՆ» ԸՆԱՐԺՈՒՄԸ ՀԱՄԱՆՄԲՈՒԹՅԱՒ ՀԱՄԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՀԱԽԱՔՈՎ ԵՒ ՔԱՅԼԵՐԹՈՎ

Շաբաթ, 18 Յունիսին Ֆրանսայի հրապարակին վրայ տեղի ունեցաւ «Դիմաղրութիւն» շարժման համապետական բազմամարդ հանրահաւաքը: Ելոյթներ ունեցան ընդդիմադիր պատգամաւորներ Տիգրան Աբրահամեանը, Թադէոս Աւետիսեանը, Աննա Գրիգորեանը, Արամ Վարդէանեանը, պաշտպանութեան Նախկին փոխնախարար Արտակ Չաքարեանը: Ընդդիմադիր գործիչները իրենց խօսքերուն մէջ հիմնաւորեցին այս իշխանութիւններու հրաժարականին հրամայականը, ներկայացուցին սոր ձեւի պետութեան կառուցման իրենց տեսլականը:

Անոնք մատնանշեցին այն առաջնահերթութիւնները եւ ընելիքները, որոնք անհրաժեշտ են ստեղծուած իրավիճակէն դուրս գալու համար:

«Չինուած ուժերու բարեփոխումներու հիմքը մարդն է՝ զինուորը, որ պետք է ստանայ անհրաժեշտ մասնագիտութիւն, կրթութիւն, իսկ զուգահեռ ապահովուած ըլլայ ընկերային-կենցաղային բոլոր կարելիութիւններով:

Մեր գերնպատակը պետք է ըլլայ եղած սահմանափակ կարելիութիւններու պայմաններուն մէջ առաւելագոյն արդիւնք ունենալը: Առանց այս իշխանութեան հեռացման, որեւէ բարեփոխում պիտի չըլլայ», իր ելոյթին մէջ ըսաւ Տիգրան Աբրահամեան:

Թադէոս Աւետիսեան իր խօսքին մէջ վստահութիւն յայտնեց, որ Հայաստանի մէջ կայ լիարժեք կարելիութիւն կայուն զարգանալու համար՝ առանց հայրենիքը զիջելու: «Պետութեան դերն ու մասնակցութիւնը այս հարցին մէջ պետք է դառնան առանցքային, գրագետ, այլեւ ոչ երբեք՝ կրաւորական, անտարբեր եւ անպատասխանատու», ըսաւ ան:

«Հայաստանը կրկին պիտի ունենայ արտաքին քաղաքականութիւն, ինչ որ վերջին չորս տարիներուն չէ ունեցած», իր ելոյթին ընթացքին յայտարարեց Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան Արտակ Չաքարեան: Ան ընդգծեց, որ ճշգրիտ, հաւասարակշռուած, նպատակային արտաքին քաղաքականութիւնը մեր անվտանգութեան, հաստատուն խաղաղութեան, մեր կայունութեան, բարօրութեան, անկախութեան, ազգային արժանապատուութեան եւ մեր ժողովուրդի բոլոր իրաւունքներու իրագործման գլխաւոր երաշխաւորն է:

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ, Ազգային ժողովի փոխնախագահ Իշխան Սաղաթելեան յայտարարեց, որ «Դիմաղրութիւն»

Շաբ. 19 3 ➔

ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԸՔՏԱՏ. «ՍՈՒՐԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՄՆՈՒՄՈՒ ԴԻՏԻ ՄԱՅ ԱՉՊԱՅԻՆ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՅՐԷՅՆԱՆ ՍՈՍՆՈՐԳՐԱՆԻ ԴԱՏՏՈՆԱԹԵՐԹԻՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ»

Երեքշաբթի, 21 Յունիս 2022-ին, Սուրիոյ Խորհրդարանը իր հերթական 17-րդ նիստը գումարեց, Նախագահութեամբ Համուտա Սապպաղի: Նիստին կը մասնակցէր Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար դոկտ. Ֆայսալ ալ-Մըքտատ:

Սուրիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը հիմնուած պիտի մնայ ազգային գերիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան պահպանման առաջնահերթութեան վրայ: Նախարարը ըսաւ. «Սուրիա միշտ տրամադիր է իր յարաբերութիւնները ամրապնդելու արաբական եւ եւրոպական այն երկիրներուն հետ, որոնք կը յարգեն Սուրիոյ գերիշխանութիւնը եւ չեն միջամտեր Սուրիոյ ներքին հարցերուն: Այս իմաստով կրկին կը շեշտենք, որ ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիոյ ուժերը պետք է անմիջապէս դուրս գան սուրիական բոլոր հողերէն: Անոնք ապօրինի թափանցումը Սուրիա այլ երկրի տարածքներու բռնագրաւում է, այլ մեկնաբանութեան չի կարօտիր»:

Այս անդադարաւանջ սուրիացի գաղթականներու հարցին աւելցուց. «Սուրիոյ կառավարութիւնը կը շարունակէ սերտել սուրիացի տեղահա-

նուածներու տունդարձի բոլոր միջոցները»:

Մըքտատ անդադարաւանջ խորհրդակցեցաւ յարայելեան յարձակումներուն դատապարտեց գաւտնք ու ըսաւ, որ Իսրայէլ կը շարունակէ տարածաշրջանին մէջ ահաբեկչութեան հովանաւորը մնալ:

Այնուհետեւ արաբական երկիրներու հետ Սուրիոյ յարաբերութիւններուն անդադարաւանջ մատնանշեց, որ Դամասկոսի դռները միշտ բաց են բոլոր արաբ բարեկամներուն դիմաց անխտիր, ներառեալ այն երկիրներուն, որոնք հետ Սուրիոյ պետութիւնը տարակարծիք էր սուրիական տագնապի տարիներուն:

Մըքտատ շեշտեց, որ Սուրիան ազգային քաղաքականութիւն կը վարէ, իսկ սուրիացիները հպարտ են իրենց ազգային դիմագիծով եւ առիթ պիտի չտան, որ որեւէ մէկը պղծէ գայն:

Հուսկ Մըքտատ հաստատեց, որ Սուրիա եւ Ռուսիա ռազմավարական դաշնակիցներ են ու թէեւ Արեւմուտքը կը ջանայ Ռուսիոյ բոլոր դաշնակիցներուն կապը աստիճանաբար խզել ու մեկուսացնել Ռուսիան, սակայն Սուրիան եւ Ռուսիան կը գործեն իրենց փոխադարձ շահերուն ու ամրապնդող յարաբերութիւններուն տեղ կանգնելու սկզբունքով:

Խմբագրական

ԱԶԳԻՆ «ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ»Ը

9 Նոյեմբեր 2021-ին ի վեր Արցախի ու Հայաստանի անձնատուութեան համաձայնութեան դեմ պայքարող ընդդիմութեան շարժումը քանի մը փուլէ անցաւ: Ընդդիմութեան ռազմավարութիւնը մնաց անփոփոխ՝ կանխել Արցախի ու Հայաստանի պետականութեան անկումը, Հայաստանի թրջացումը եւ արծարծել պետութեան ազգայնացման խիստ կարեւոր հարցը:

Այս բոլորին համար իշխանափոխութիւնը միջոց էր ու միջոց է, որովհետեւ Հայաստանի ներկայ իշխանութիւնները, հակառակ պետութեան սպառնացող վտանգներուն, չկրցան պաշտպանել այն հիմնական ուղղութիւնը, որուն համաձայն, բանակցութիւններուն մէջ հարկ էր պաշտպանել Արցախի ժողովուրդին ինքնորոշման իրաւունքը, Հայաստանի սահմաններուն ապահովութիւնը եւ առիթ չտալ որ ատրպէյճանական կողմը, խախտելով 9 Նոյեմբերի համաձայնագիրն անգամ, համարձակի նոր տարածքներ բռնագրաւել Արցախէն ու Հայաստանի սահմաններէն եւ սպառնալ Արցախի բնակչութեան:

ՀՀ վարչապետը 44-օրեայ պատերազմի նախօրէին բանակցութիւնները գեռոյէն սկսելու տրամաբանութեամբ արտաքին լսարանին ուղերձներ կը յղէր, առաւելաբար Ատրպէյճանը պատերազմի մղելու յաւակնութեամբ, իսկ պատերազմի աւարտով ու բանակցութիւններու ձախող ընթացքին բերումով, օրերս, խորհրդարանի նիստին ելոյթ ունենալով կրկին կը յենի նախկին բանակցութիւններուն վրայ, բանակցելու իր ճկունութեան բացակայութիւնը բարդելու նախորդ տարիներու բանակցային գործընթացին վրայ, դիմադրութիւնն ու դիմադրողները նսեմացնելու կիսատ-պրատ տեղեկութիւններով, առանց մտածելու իր խօսքերուն անդրադարձին մասին անգամ ատրպէյճանական ու թրջական շրջանակներուն մօտ:

Աւելին. Փաշինեան կը յայտարարէ որ խաղաղութեան իր սկսած գործընթացը չ'երաշխարհէր Հայաստանի ապահովութիւնը:

Անյաշող բանակցութիւնները այլոց վրայ բարդելն ու ոչ մէկ յաջողութիւն երաշխարհելը կրաւորական մօտեցում է պարզապէս, յանձնառու ղեկավարէն այս չի պահանջուիր Հայաստանին ու հայութեան սպառնացող վտանգալից այս օրերուն:

1 Յուլիսին կը նախատեսուի նաեւ Բերձորի յանձնումը, որպէս շարունակութիւն իշխանութիւններու պարտաւորական քաղաքականութեան: Բերձորի յանձնումով Արցախը վերջնականապէս կը կորսնցնէ իր կապը Հայաստանին հետ, փոխարէնը Հայաստան Ատրպէյճանին ու Թուրքիոյ կը շնորհէ բաց սահմաններ, յանուն ինչի՞ սակայն...

Երեւելի չէ՞ն Սուրիոյ հետ բաց սահմաններէն ետք, Թուրքիոյ սանձազերծած յարձակումներն ու Սուրիայէն իսկ տարածքներ բռնագրաւելով թուրանական իր ծրագիրները իրականացնելու նկրտումները: Հայաստանի պարագային ինչպէ՞ս պիտի կանխուի Արցախի հայաթափումը, Հայաստանի թրջացումը, եթէ չկան ազգային քաղաքականութիւն վարող իշխանութիւն, ազգային պետականութիւն:

«Դիմադրութիւն» շարժումով սկսած այս պայքարը ազգային հիմնաւորումով պայքար է: Այդ պայքարը նախկիններու եւ նորերու պայքար չէ, ազգային լինելութեան, գոյութեան պահպանման պայքար է:

Այս շարժումն է որ պիտի կանխէ արտաքին ուժերուն պարտադրած հետագայ զիջումները: Շարժումը, որուն միացան նաեւ արցախահայեր, պարզեց իր նպատակը, արտաքին լսարանին հասցուց Արցախը Ատրպէյճանի կազմին մէջ տեսնելու մերժման ձայնը, կտորեց տատամտ քաղաքականութեան ու նախկիններու սխալներով արդարանալու խաբէութիւնը ու բացաւ պայքարի յստակ, բայց երկար ուղի, որուն վախճանական նպատակը պիտի ըլլայ ազգային տեսլականով օժտուած իշխանութեան ձեւաւորումով առկա մարտահրաւերներու դիմակայումն ու հիմնահարցերու լուծումը:

«Դիմադրութիւն»ը երկարատեւ պայքարի ուղին ընտրած է որպէս հայոց պետականութեան ու հայ ժողովուրդի փրկութեան միջոց ու արտաքին աշխարհի ճշուններուն դիմաց համախըմբունելու ազդակ:

«Գ.»

-Զորեքշաբթի, 22 Յունիս 2022-ին, ՍԱՆԱ հաղորդեց, որ թրջական ուժերը անգամ մը եւս հրթիռակոծեցին Հասիչի արեւմտեան արուարձանը, որուն հետեւանքով Թալ Թամրի ելեկտրաձիկ կայանը վնասուեցաւ եւ աշխատանքը դադարեցաւ:

Խատանքէ դադարեցաւ: Հասիչի ելեկտրականութեան ընկերութեան տնօրէն Անուար Աքլէ ՍԱՆԱ-ի թղթակիցին յայտնեց, որ ընկերութեան խմբակներ անմիջապէս ուղղուեցան Թալ Թամրի ելեկտրաձիկ կայան եւ նորոգութեան աշխատանքը սկսան՝ ելեկտրականութեան հոսքը դէպի Հասիչէ ամենամօտ ժամանակամիջոցին վերականգնելու համար:

- Դամասկոսի Միջազգային Օդակայանի հրթիռակոծման եւ փակուելուն հետեւանքով, որպէս փոխարինող լուծում օգտագործուեցան Հալէպի եւ Լաթաքիոյ օդակայանները, Երեքշաբթի, 21 Յունիս 2022-ին, Լաթաք-

իոյ Միջազգային Օդակայան ժամանեց Շարիքայէն առաջին թռիչքը, «Շամ Ուիլնկ» օդանաւային ընկերութեան ճամբով: Թռիչքը տեղի պիտի ունենայ շաբաթական դրութեամբ, իւրաքանչիւր Երեքշաբթի օր:

-Երեքշաբթի, 21 Յունիսին Սուրիոյ երկրորդականի աւարտական կարգի՝ պաքալորիայի 2021-2022 ուսումնական տարեշրջանի պետական քննութիւնները հասան իրենց աւարտին:

Սուրիոյ Կրթութեան նախարարութիւնը յայտարարեց երկրորդ փուլի

քննութիւններուն թուականը, յայտնելով որ Զորեքշաբթի, 1 Օգոստոս 2022-ին պիտի սկսին գրական եւ գիտական բաժիններու քննութիւնները, գրական բաժինին քննութիւնները պիտի աւարտին 10 Օգոստոսին, իսկ գիտականինը՝ 11 Օգոստոսին:

- Երկուշաբթի, 20 Յունիս 2022-ին, սուրիական բանակի հրամանատարութիւնը յայտնեց, որ առաւօտեան ժամը 6:30-ին, Ռաքքա-Յոմ մայր ճամբուն վրայ գտնուող

«Ճիրէ» շրջանին մէջ քաղաքային ճամբորդութեան փոխադրակառք մը ահաբեկչական յարձակումի ենթարկուեցաւ:

Ահաբեկչական յարձակումին հետեւանքով 11 զինուոր եւ 2 քաղաքային զոհուեցան, իսկ երեք ուրիշներ վիրաւորուեցան:

Լուրեր Հայաշխարհին

ԱՐՅԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՆԸ ՀՐԱԻՐԱԾ Է ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՅՈՒԹԵԱՆ

Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի լրատուության և հանրության հետ կապերու բաժինը յայտնեց, որ 21 Յունիսին Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահ Արթուր Թովմասեան հրավիրած է աշխատանքային խորհրդակցության:

Խորհրդարանի ղեկավարը ներկայացուցած է օրերս Ֆրանսա կատարած իր այցելության արդյունքները: Այցելության շրջագիծին մեջ Ազգային ժողովի նախագահը հանդիպումներ ունեցած է հայ համայնքի համաՆ ա խ ա գ ա հ ն եր ու , ֆրանսացի քաղաքական գործիչներու և տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ներկայացուցիչներու,

Արցախ-Ֆրանսա բարեկամական շրջանակի նախագահ Ֆրանսուա Փուլիփոնիի և Աթլեթիկ միջազգային Հայաստանի ֆեդերասիոնի նախագահին հետ:

Հանդիպումներուն ընթացքին քննարկուած են միացեալ Նոր ծրագիրներ, նախանշուած են անոնց իրագործման ուղիները:

Խորհրդակցության ընթացքին Լիբանան և Կիպրոս կատարած այցելության մասին հակիրճ հաշուետուութամբ հանդէս եկած է «Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն» խմբակցութեան ղեկավար Արթուր Մոսիեան:

Ան շեշտած է, որ յազեցած հանդիպումներու ընթացքին քննարկուած են ծրագիրներ՝ հետագայ համագործակցութեան համար: Այս առումով Ա. Մոսիեան յատկապէս կարեւոր նկատած է օտարերկրեայ քաղաքական գործիչներու հետ հանդիպումները:

Վանեցեան Կը Հրաժարի Պագամտորի Իր Յանձնարարութենէն

Հայաստանի Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան նախկին տնօրէն, Ազգային ժողովի «Պատիւ Ունեմ» խմբակցութեան ղեկավար Արթուր Վանեցեան 21 Յունիսին դիմում ներկայացուց՝ հրաժարելու Ազգային ժողովէն, իսկ «Հայրենիք» կուսակցութեան որոշումով՝ դադարեցաւ գոյութիւն ունենալ ՀՀԿ-ի հետ ձեւաւորած «Պատիւ Ունեմ» դաշինքը:

Վանեցեան դիմատետրի իր էջին վրայ հետեւեալ գրառումը կատարեց. «Այսօր օրէնքով սահմանուած կարգով դիմումներ կայացուցած եմ պատգամաւորական իրաւագիրէս գիշերու վերաբերեալ: Ձեզ մէջատերուն համար իմ այս որոշումս անակընկալ է. ես քանի մը անգամ հրապարակայնօրէն յայտարարած եմ, որ ինքզինքս այլեւս չեմ տեսներ այս խորհրդարանին մէջ: Պատճառը ակնհայտ է՝ Հայաստանի քաղաքացին մեզի քուէ տուած էր այս իշխանութիւններու կործանարար գործունէութիւնը կասեցնելու և երկիրը աղէտէն դուրս բերելու համար: Սակայն այս խորհրդարանը, իմ կարծիքովս, դադարած է ըլլալ նպատակին հասնելու արդիւնաւետ հարթակ», նշեց Վանեցեան:

Ան նաեւ յայտնեց, որ «Հայրենիք» կուսակցութեան խորհուրդը որոշում տուաւ շարունակել գործունէութիւնը խորհրդարանէն դուրս:

Վանեցեան շնորհակալութիւն յայտնեց «Պատիւ Ունեմ» և «Հայաստան» խմբակցութիւններու գործընկերներուն՝ միասին անցած ճամբուն ու միացեալ աշխատանքին համար:

Վանեցեան միաժամանակ վստահեցուց, որ իր՝ պատգամաւորի պաշտօնէն հրաժարելու և «Հայրենիք» կուսակցութեան՝ խորհրդարանէն դուրս պայքարը շարունակելու որոշումները բացառապէս իրենց ընտրութիւնն են և որեւէ ձեւով չեն կրնար կաշկանդող կամ ուղղորդող գործօն հանդիսանալ «Պատիւ Ունեմ» խմբակցութեան գործընկերներուն, որոնց կարգին «Հայրենիք» կուսակցութեան առաջարկանքով Ազգային ժողով հասած անկուսակցական անձերուն համար՝ ընդգծելով, որ այս հարցին մէջ իւրաքանչիւրը իր գիտակցուած, հիմնաւորուած ընտրութիւնը պիտի ընէ:

ԻՇԽԱՆ ՍԱՂԱԹԵԼԵԱՆ. «ՄԵՆՔ ՄԷԿ ՆՊԱՏԱԿ ՈՒՆԻՆՔ ԵՒ ԱՄԷՆ ՄԷԿՍ ՈՒՆԻ ԱՅՂ ՆՊԱՏԱԿԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԻՐ ԲԱՐՏԷԶԸ»

Մենք միասին ճամբայ կտրած ենք, կը գնահատենք և կ'արժեւորենք այդ ճամբան, բայց իւրաքանչիւրը ինք կ'որոշէ իր քաղաքական գիծը, մենք մէկ նպատակ ունինք և ամէն մէկս ունի այդ նպատակին հասնելու ճանապարհային իր քարտեզը: «Փաստինֆո»-ի հետ զրոյցի ընթացքին ըսաւ ԱԺ փոխնախագահ, «Հայաստան» դաշինքի անդամ Իշխան Սաղաթելեան՝ անդրադառնալով Արթուր Վանեցեանի պատգամաւորի յանձնարարութիւնը վար դնելու որոշումին:

Իշխան Սաղաթելեան յայտարարեց, որ «Հայաստան» խմբակցութիւնը պատգամաւորական յանձնարարութիւնները վար դնելու հարց չի քննարկեր:

«Ղիմադրութիւն» շարժումը իր յայտարարած ծրագիրով, փողոցային պայքարը պիտի շարունակէ», ըսաւ ան:

«ՂԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ» ԸՆԲՐԺՈՒՄԸ...

Սկիզբ՝ 1 ք 1

թիւն» շարժման գլխաւոր նպատակը ուժեղ Հայաստան ունենալն է: «Անոր հասնելու համար կայ անհրաժեշտ պայման՝ հեռացնել Նիկոլը, քանի որ անով ուժեղ, անվտանգ, բարեկեցիկ Հայաստան հնարաւոր չէ: «Ղիմադրութիւն» շարժման առաքելութիւնը Նիկոլը հեռացնելով պիտի չլաւարտի: Չայն հեռացնելէ ետք շարժման գաղափարները և նպատակը պետք է դառնայ պետութեան գործառոյթը, այսինքն՝ յաջորդ իշխանութիւնը պետք է կարենայ դիմադրել և յաղթահարել այն բոլոր մարտահրաւերներն ու սպառնալիքները, որոնք ծառայած են մեր երկրին առջեւ: Անոր համար պետք է կառուցել Նոր որակի պետութիւն՝ արդիւնաւետ կառավարումով, ուժեղ տնտեսութեամբ և հզօր բանակով: Մենք աստիկա կրնանք և պիտի ընենք միասին», ըսաւ ան:

Այնուհետեւ ան հանրահաւաքի մասնակիցները հրաւիրեց երթի: «Առանց Նիկոլ Հայաստան», «Նիկոլ դաւաճան», «Միութիւն, պայքար, յաղթանակ» կը վանկարկէին երթին մասնակիցները, կը հնչէին հայրենասիրական երգեր: Դիմադրութեան երթին մասնակիցները կանգ առին Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի նստավայրին մօտ: «Մենք կը գտնուինք ըստ թուղթերու՝ հանրապետութեան նախագահի շէնքին դիմաց: Այս շէնքին մէջ, ցաւօք, Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի նստավայրը չէ, այլ «Քաղաքացիական Պայմանագիր»-ի նախագահի, որովհետեւ այստեղ կը պաշտօնակարգէ մարդ մը, որ Նոյն Հայաստանի, Արցախի շահերէն կը հրաժարի: Ամօթ», յայտարարեց Արամ Վարդեանեան:

Երթը կանգ առաւ նաեւ Դեմիրճեան-Պռօշեան փողոցներու խաչմերուկին վրայ՝ Փաշինեանի կառավարական առանձնատան մօտ: Երթի մասնակիցներուն անունով ելոյթ ունենալով՝ շարժման ներկայացուցիչ Հայկ Դերձեան ըսաւ. «Նիկոլ Փաշինեանը հեռացնելէ ետք անոր կառավարական տունը պիտի վերածենք մեր գինուորներու բուժման հարթակի, կառավարական տունը պետք է ծառայէ ժողովուրդին»:

Քայլերը հասաւ Ֆրանսայի հրապարակ, ուր հանրահաւաքը շարունակուեցաւ: Ելոյթ ունեցաւ ՀՀԿ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչ Իշխան Սաղաթելեան: «Այսօր անգամ մը ես դուք վերջ դրիք այն բոլոր խօսակցութիւններուն, որ շարժումը կրնայ ետքայլ ունենալ, մարդիկ կրնան յոգնիլ: Վճռական, հաշուարկուած քայլերով այս պայքարը պիտի հասցնենք յաղթական արարտին, Արցախը երբեք Ատրպէյճանի կազմին մէջ պիտի չըլլայ, դաւաճանները պիտի հեռացուին և վերջ», ըսաւ ան:

Ներկայացնելով անցնող շաբթուան ընթացքին կատարուած աշխատանքները՝ ան նշեց, որ իրենք ստեղծած են անվտանգութեան ու պաշտպանութեան կոմիտէներ, ընկերային-տնտեսական, միջազգային կազմակերպութիւններու հետ աշխատանքներու, քաղաքական յանձնախումբեր: Ըստ Իշխան Սաղաթելեանի, երկուշաբթի օրու ընէ պիտի սկսին մարզերուն մէջ «Դիմադրութիւն» շարժման օճախներու ստեղծման աշխատանքները:

Ան նաեւ յայտնեց, որ իւրաքանչիւր Զորեքշաբթի օր ժամը 19:30-ին, Ֆրանսայի հրապարակին վրայ շարժման պատասխանատուները պիտի հանդիպին քաղաքացիներու հետ՝ անոնց կարծիքները, առաջարկները լսելու համար:

Եկող շաբաթ ցոյցերը և գործողութիւնները պիտի շարունակուին, յաջորդ հանրահաւաքը տեղի պիտի ունենայ 24 Յունիսին, ժամը 19:30-ին, Ֆրանսայի հրապարակին վրայ: «Միութիւն, պայքար, յաղթանակ» վանկարկեցին մասնակիցները:

«ԿԵԼԸՓ»-Ի ՀԱՐՑԱԽՈՅՉԸ ՑՈՅՑ ԿՈՒ ՏԱՅ, ՈՐ ՀԱՅԵՐՈՒ 89 ՏՈԿՈՍԸ ԴԵՍ Ե ԱՐՑԱԽԸ ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԻ ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ ՏԵՍՆԵԼՈՒՆ

Յարութ Սասունեան

«Կելըփ» միջազգային ընկերակցության կողմէ 26-էն 28 Մայիս 2022-ին կատարուած հարցախոյզի մը համաձայն՝ Հայաստանի հարցուած քաղաքացիներու 89,3 տոկոսը ներկայացնողները ըսած են, որ իրենց համար անընդունելի է, որ «Արցախի բնակչութեան տրամադրուի ազգային փոքրամասնութեան կարգավիճակ Ատրպէյճանի կազմին մէջ»: Պատասխանողներուն միայն 4,4 տոկոսը զայն նկատած է ընդունելի:

Պատասխանողներուն 51 տոկոսը բացասաբար վերաբերած է 22 Մայիսին Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Ատրպէյճանի Նախագահ Իլիհամ Ալիեւի եւ Եւրոմիութեան Նախագահ Շառլ Միշելի մասնակցութեամբ Պրիւքսելի մէջ տեղի ունեցած եռակողմ բանակցութիւններու արդիւնքներուն: Անոնց միայն 34,7 տոկոսը դրական գնահատած է բանակցութիւնները: Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի ղեկավարները համաձայնած են ապաշրջափակել երկու երկիրներու միջեւ երթեւեկութեան կապերը եւ կառուցել Հայաստանի տարածքով անցնող ցամաքային ճամբայ, Ատրպէյճանի եւ Նախիջեւանի միջեւ:

Հարցախոյզին մասնակիցները կը կարծեն, որ Հայաստան կրնայ զէնք ստանալ Ռուսաստանէն (48,1 տոկոս), Ֆրանսայէն (13,9 տոկոս), ԱՄՆ-էն (6,4 տոկոս), Իրանէն (1,7 տոկոս), ՀԱՊԿ-էն՝ Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագրի կազմակերպութենէն (1,1 տոկոս), ՆԱԹՕ-էն՝ (0,5 տոկոս) եւ

ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան խորհուրդէն՝ (0,1 տոկոս):

Նախապէս «Կելըփ» միջազգային ընկերակցութեան կողմէ 2-էն 6 Ապրիլ 2022-ին կատարուած հարցումին համաձայն, պատասխանողներուն 57,2 տոկոսը չի կարծեր, որ «Հայաստանի ներկայ իշխանութիւնները ատակ են՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Լեռնային Ղարաբաղի շահերէն բխող եւ ընդունելի պայմաններով խաղաղութեան պայմանագիր կնքելու, Ատրպէյճանի հետ»: 30,4 տոկոսը կը կարծէ որ այդ կարելի է:

Հարցումին, թէ ո՞վ է մեղաւոր Արցախի մէջ եւ անոր շուրջ ստեղծուած լարուածութեան համար, 43,8 տոկոսը նշած է՝ Ատրպէյճանը, 27 տոկոսը պատասխանատուութիւնը դրած է Հայաստանի իշխանութիւններուն վրայ, 14,1 տոկոսը՝ ռուս խաղաղապահները, 6,1 տոկոսը՝ Արցախի իշխանութիւնները, 3,5 տոկոսը մեղքը բարդած է Թուրքիոյ վրայ:

Հարցուածներուն 47,7 տոկոսը բացասական գնահատած է վարչապետ Փաշինեանի աշխատանքը, մինչդեռ 38,8 տոկոսը՝ դրական:

Հարցուածները գրեթէ հաւասարապէս բաժնուած են երկու մասի, մէկ մասը ըսած է, որ Փաշինեան պէտք է հրաժարական տայ (41,7 տոկոս), իսկ միւս մասը՝ պէտք չէ հրաժարական տայ (38,7 տոկոս):

Հարցումին, թէ ո՞ր կուսակցութեան օգտին կը քուէարկէին, եթէ ընտրութիւնները տեղի ունենային մեր օրերուն, 20,4 տոկոսը պատասխանած է, որ կը սատարէր իշխող «Բաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան, 12 տոկոսը աջակցութիւն յայտնած է խորհրդարանական երկու ընդդիմադիր կուսակցութիւններուն, իսկ 1,7 տոկոսը՝ «Բարգաւաճ Հայաստան»ին: Այսուամենայնիւ, հարցուածներուն 28,8 տոկոսը ըսած է, որ չէր քուէարկեր որեւէ կուսակցութեան օգտին: Իշխող կուսակցութեան վարկանիշը կտրուկ անկում ապրած է՝ 70,4 տոկոսէն, երբ 2018ին Փաշինեան առաջին անգամ իշխանութեան եկաւ, եւ ա՛լ անելի նուագած՝ 20 Յունիս 2021ի խորհրդարանական ընտրութիւններուն անոր կուսակցութեան ստացած ձայներու 53,9 տոկոսէն:

Հարցումին, թէ ինչպէ՞ս «կը գնահատեն Հայաստանի քաղաքական ներկայ իրավիճակը», հարցուածներուն 66,5 տոկոսը (երկու երրորդը) տուած է բացասական պատասխան, մինչդեռ միայն 22,3 տոկոսը դրական կարծիք յայտնած է:

Հարցումին, թէ երկրին մէջ ստեղծուած քաղաքական իրավիճակին հա-

մար ինչպիսի՞ լուծում կը տեսնեն, հարցուածներուն 27,6 տոկոսը փոփոխութեան անհրաժեշտութիւն չի տեսներ, 26,6 տոկոսը առաջարկած է խորը դարանական նոր ընտրութիւններ կատարել, 21,8 տոկոսը կողմ եղած է անցումային կառավարութեան ձեւաւորման, իսկ 11,4 տոկոսը փափաք յայտնած է, որ անելի մեծ ճնշում գործադրուի ընդդիմութեան վրայ:

45,6 տոկոսը դէմ արտայայտուած է ընդդիմութեան բողոքի վերջին ցոյցերուն, իսկ 32,5 տոկոսը նշած է, թէ կողմ է:

46,1 տոկոսը կողմ արտայայտուած է Հայաստանի ոստիկանութեան՝ ցուցարարներու հետ առճակատման, մինչ 37,2 տոկոսը քննադատած է:

Ի պատասխան այն հարցումին, թէ հարցուածները «կո՞ղմ են Թուրքիոյ հետ առանց Նախապայմաններու դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման եւ սահմաններու բացման», 68 տոկոսը ըսած է, որ դէմ է, մինչդեռ միայն 26,3 տոկոսը կողմ արտայայտուած է:

Եզրափակելով, պէտք է նշել, որ հայ հանրութիւնը շատ պառակտուած է երկրի ներքին հարցերուն առնչութեամբ: Կան վարչապետ Փաշինեանին սատարողներ եւ կան անոր փոխարինումը նախընտրողներ: Այսուամենայնիւ, Փաշինեանի ժողովրդականութիւնը զգալիօրէն վատացած է Հայաստանի մէջ եւ, ամենայն հաւանականութեամբ, Սփիւռքի մէջ՝ 2018-ին ունեցած նախնական արտասովոր ժողովրդականութեան համեմատ:

Ատրպէյճանի եւ Թուրքիոյ առնչութեամբ Հայաստանի առջեւ ծառայած կարեւորագոյն հարցերուն մէջ հայերու մեծ մասը շատ բացասաբար տրամադրուած է որեւէ զիջման՝ իրենց երկու թշնամի դրացի երկիրներու հետ յարաբերութիւնները բարելաւելու համար:

Վերոնշեալ հարցերէն քանի մը հատին պատասխանողները ոչ մէկ կասկած կը ձգեն, որ վարչապետին յաճախակի այնորմը, թէ ինք ունի «ժողովուրդի մանտաթը», այլեւս չի համապատասխաներ իրականութեան: Փաշինեանի եւ անոր կուսակցութեան վարկանիշը զգալիօրէն նուագած է, յատկապէս 2020 թուականի պատերազմին մէջ Հայաստանի ջախջախիչ պարտութենէն ետք: Անոր կուսակցութիւնը յաղթած է անցեալ տարուան խորհրդարանական ընտրութիւններուն արձանագրուած ընտրողներու մօտաւորապէս 25 տոկոսով, ինչ որ Հայաստանի ընդհանուր բնակչութեան փոքր տոկոսն է:

Քանի որ ամբողջ Սփիւռքի մէջ նման հարցախոյզեր տեղի չեն ունենար, ապա ոչ ոք գիտէ Փաշինեանի ստոյգ վարկանիշը սփիւռքահայերու մէջ: Ամեն բան կը վկայէ այն մասին, որ անոր վարկանիշը Սփիւռքի մէջ եւս կտրուկ անկում արձանագրած է, ինչպէս որ Հայաստանի մէջ: Ուստի, հակառակ վարչապետին չափազանց բարձր վարկանիշին, երբ ան, 2018-ին, առաջին անգամ եկաւ իշխանութեան, ներկայիս, անոր հետեւորդները կը կազմեն հայերու շատ անելի փոքր մասը, Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ:

**Արեւելահայերէնի թարգմանեց՝ Ռուզաննա Աւագեան
Արեւմտահայերէնի վերածեց՝ Սեդա Գրիգորեան**

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻ ԿԱՐԻՔ

Ազգ. քարէն Եփփէ Ճեմարանը կարիքը ունի գիտական նիւթերու եւ լեզուներու դասաւանդման համար վկայեալ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներու:

Փափաքողները կրնան դիմել Ճեմարանի տնօրէնութեան, հեռաձայնելով հետեւեալ թիւերուն. 4643363-53 / 0967560111

Տնօրէնութիւն Ազգ. քարէն Եփփէ Ճեմարանի

«Գանձասար» շնորհակալութեամբ ստացաւ Բերիոյ Թեմի Կաթողիկէ Հայոց Առաջնորդ՝ Արիի. Տ. Պետրոս Արք. Միրիաթեանի

«ԱՆՔՐԸ ԿՐ ԿԱՊՈՒՅԷ»

արաբերէն գիրքը, հրատարակուած Լիբանան, Ապրիլ 2022-ին:

www.kantsasar.com
www.kantsasar.com
www.kantsasar.com

ԵՐԲ ՅԱՅՐԵՆԻՔ(ՆԵՐ)Ը ԸԼԼԱՆՔ «ԲՈՒՆՈՐՍ»

Խաչիկ Տեր Ղուկասեան

Միշտ նամուր հայրենիք,
ի՞նչ չեմ տվել քեզ,
որ առնել ես փորձում:

(Յունիկ Արա, «Իմ երկիրն է սա»)

Արժանաբանի քաղաքագետ եւ հրապարակագիր Ֆաբինոս Գոսոեր (Fabinn Bosoer), Գլարին (Clarín) օրաթերթի Յունիս 10, 2022-ի իր «Հայրենիքներուն, Մալվինեաններուն եւ դոսպակին մասին, Պորխեսէն Սերրաթ» («Sobre las patrias, Malvinas y la bandera, de Borges a Serrat») շաբաթական սիւնակին մէջ լուսարձակի տակ կ'առնէ «հայրենիք» յղացքը, հարց կու տայ թէ ի՞նչ կը նշանակէ, ո՞ր կը գտնուի, եւ կը յուշէ Խորխէս Բորխեսը (Jorge Borges)՝ «ոչ ոք հայրենիքն է, հայրենիքը բոլորս ենք»: Չանգուածի, իմա՝ «ժողովուրդ»-ի կամ «ժողովրդային»-ի, հետ ամեն առնչութենէ խուսափող այլ՝ խորտչող Պորխեսի նման տիեզերական գրողի այս բազմիմաստ ու անխուսափելիորեն մեկնաբանութեանց հրաւիրող տողը պատահականօրէն չէ նշուած Պոսոերի կողմէ: Սիւնակը գրուած է Մալվինեան կղզիներու համար պատերազմի աւարտի քառասունամեակի առիթով - Յունիս 14, 1982-ին արժանաբանեան կողմը ընդունեց իր պարտութիւնը:

Պարտութիւնը, կը գրէ Պոսոեր, արագացուց զինուորական բռնատիրութեան անկումը, եւ մէկ տարի յետոյ, 1983-ին, վերածնաւ «հայրենիքի տարբեր հասկացողութիւն մը որ կը սկսէր ազատութեանց եւ ժողովրդավարութեան վերահաստատումով»: Այս իմաստով, ուրեմն, Պորխեսեան «բոլորս»-ը պիտի հասկնայ յղացքին ներհակ ազգային հաւաքականութեան մը կողմէ «հայրենիք»-ի սահմանման գործընթացի մասնակցութեան եւ անոր տեր կանգնելու յանձնառութեան: Մալվինեան կղզիներու վերատիրացումը պատերազմի ճամբով բացառուած է 1994-ին բարեփոխուած Սահմանադրութեամբ: Աւելին, ժողովրդավարութեան վերահաստատումով, միջազգային օրէնքի յարգանքն ու մարդկային իրաւանց պաշտպանութիւնը Արժանաբանի արտաքին քաղաքականութեան մնայուն յատկանիշներու վերածուած են եւ համաշխարհային մասշտապով երկիրն տուած են իւրայատուկ ինքնութիւն: Խաղաղութեան եւ օրէնքի իրաւունքի գերակայութեան հաստատ յանձնառութիւնը սակայն պատճառ չէ հանդիսացած որ Արժանաբանի հրաժարի Մալվինեան կղզիներէն: Ընդհակառակն՝ պարտութենէն քառասուն տարի անց, արժանաբանեան դիւանագիտութիւնը *ակտիւ*ացած է ամեն ուղղութիւններով, ի մասնաւորի ի մտի ունենալով Հարաւային Ատլանտեանի հետզհետէ աճող աշխարհաքաղաքական կարեւորութիւնը:

Քառասունչորսօրեայ Պատերազմէն եւ պարտութենէն յետոյ «հայրենիք»-ի վերասահմանումը անխուսափելիօրէն օրակարգի դրուած է նաեւ Հայաստանի ու հայութեան պարագային: Առանձին թեմա մը, որ առանձին քննարկման արժանի է: Անկախ Քառասունչորսօրեայ Պատերազմի ստեղծած յատուկ իրավիճակէն, «հայրենիք»-ի սահմանումը ինքնին բարդ է Սփիւռքեան գոյավիճակին համար: Յեղասպանութեան եւ Հայաստանի խորհրդայնացման յաջորդած Սփիւռքացման, այսինքն՝ Սփիւռքեան ինքնութեան կազմաւորման, առաջին տասնամեակներուն, «հայրենիք»-ի սահմանումը խնդրայարոյց չէր: Լաւագոյն ապացոյցը 1946-1948 ներգաղթն է, փորձառութիւն մը, որուն դրական հետեւանքը պիտի չանտեսել, սակայն կասկած չկայ որ այն եղաւ ողբերգութիւն մը կրկնակի իմաստով՝ ստալինեան հալածանքներու զոհ գացած ներգաղթողներու ճակատագրին եւ առաջին պատեհ առիթով հայրենախոյս ըլլալու որոշումը առաժնետրու: Հայրենիք

քէն խոյս տուած ներգաղթողներուն որեւէ մէկը հարցուցա՞ծ է թէ ինչ էր հայրենիքը իրենց համար...

Առաջին հայեացքով թերեւս գայթակղեցուցիչ թուող այս հարցումին միտք բանին թերեւս փընտռենք Գաթալան բանաստեղծ երգիչ Ժօան Մանուէլ Սերրաթի (Joan Manuel Serrat) «հայրենիք»-ի հասկացողութեան մէկ բանաձեւման, որ Պոսոեր կը մէջբերէ իր սիւնակին մէջ: «Հայրենիքը *ոմանց համար*», կ'ըսէ Սերրաթ անցեալ Մայիս 27-ին Զոսթա Ռիքայի Համալսարանին կողմէ իրեն տրուած Պատուոյ *Տոքթորայի* տիտղոսի ստացման արարողութեան արտասանած իր խօսքին մէջ,

«հողատարածքն է, ոմանց համար լեզուն, մանկութիւնը, կամ բերանը դնելու պատահ մը... եւ ուրիշներու համար եւ գրպանը լեցնելու միջոց»: Ներգաղթողներէն ու ապա հայրենախոյս ըլլալու որոշումը առնողներէն յետոյ, «հայրենիք» հասկացողութեան Սերրաթի այս բանաձեւումը արդե՞օք չի յիշեցներ Արցախեան շարժման, ազատագրական պայքարի եւ անկախութենէն յետոյ տնտեսական անցումի արդիւնք *սոցիալական* անարդարութեան պայմաններուն մէջ «հայրենիք»-ի հասկացողութիւնը սահմանողներու «բոլորը»...

1930-ականներէն սկսած համայնքային կառուցներով արդէն հաստատագրուող Սփիւռքեան ինքնաճանաչման յարացոյցը որպէս «աքսորեալ ազգ», որուն գոյապայքարը տեսական եւ գործնականօրէն սահմանուեցաւ որպէս հայապահպանում ընդդէմ «նահանջ»-ին, «ճերմակ ջարդ»-ին, «ձուլում»-ին, «հայրենիք»-ը սահմանեց որպէս հայրենադարձութեան վայրը, ազգի փրկութեան գերագոյն հանգրուանը՝ Հայաստան, անկախ թէ այն բնորոշուէր որպէս «խորհրդային» թէ «Ազատ, Անկախ ու Միացեալ»: Սահմանում մըն էր, որ հայրենադարձութեան նման շատ անելի իտեալական ծրագիր եղաւ քան գործընթաց, ի մասնաւորի ներգաղթի փորձառութիւն/փորձանքէն յետոյ: Փաստօրէն, 1970-ականներուն խորհրդային մասշտապով գարգացման եւ լաւ ապրելու վառ օրինակ խորհրդային Հայաստան հաստատուիլը այլընտրանք չէր ոչ իսկ այսպէս կոչուած «հայաստանաւեր»ներուն, տարբեր երկիրներու մէջ Համայնավար կուսակցութեանց անդամակցած հայերուն, ինքնայորջոք «յառաջդիմական»ներուն կամ Նոյն-իսկ 1960-70-ականներուն խորհրդային Հայաստան իրենց բարձրագոյն ուսումը ստացածներուն համար: Ընդհակառակն՝ Սփիւռքի աշխարհագրական արեւմտականացումը, այսինքն՝ Միջին Արեւելքի համայնքներու արտահոսքը դէպի Եւրոպա եւ Հիւսիսային Ամերիկա, ընդգրկեց բոլոր հատուածները ներառեալ անոնք որոնք սովետի ամենաթունոզ պաշտպաններն էին:

Այդուհանդերձ, Նոյն այդ թուականներուն ձեւաւորուող Սփիւռքեան մտածողութիւնը, որ նախաձեռնութիւնը եղաւ Մայիս 28-ի սերունդին (այսպէս կոչենք այն սերունդը որ ականջալուր, եթէ ոչ ակտիւօրէն մասնակից եղաւ համաշխարհային մասշտապով ազատագրական մտայնութեան իրողական թէ մշակութային փոփոխութեան), «հայրենիք»-ի հասկացողութիւնը չժխտեց, չմերժեց, չվանեց եւ մինչեւ իսկ պահեց անոր «կեդրոնականութիւնը» հաւաքական ինքնութեան վե-

րասահմանման այդ ճիգին մէջ: «Հայրենիք» հասկացողութիւնը իր տեղը ունեցաւ «աքսորեալ ազգ»-ի հասկացողութենէն դէպի «անդրազգային», ժամանակէն առաջ թերեւս «գլոբալ», անցում կատարող Սփիւռքի ինքնաճանաչման:

«Ծնիլ մը կայ որ կամուրջի թել կը նետէ որ գրկէ՝

ապագայի դեռ ամայի ակունքները մեր ազգին, սերունդները որ պիտի գան հին աւիշով բեռնաւոր

տաղանդ ու կիրք պիտի խառնեն ուր որ ապրին ու տեսնեն

մինչեւ հասնի հայրենիք վերադարձի վայրկեանը:» (Վահէ Օշական, «Իքնութիւն»)

«Հայրենիք»-ի վերասահմանման այդ սերունդին փորձը կէս մնաց: Սփիւռքեան մտածողութիւնը տեղի տուաւ «դէպի երկիր» հրամայականին, որ այն ժամանակ այնքան «բնական» կը թուէր, եւ Սփիւռքի օրակարգը լուծարուեցաւ Հայաստան-Սփիւռք հանդիպումներու, քաղաքացիութեան օրէնքի փոփոխութեան, Սփիւռքի Նախարարութիւն ստեղծելու ապա գրիչի մէկ խնձորով լուծարելու... մէկ խօսքով՝ հայաստանեան քաղաքական վերնախաւի գաղղմունքային ամօրեային մէջ: Դժբախտաբար, կամայ թէ անկամայ, Սփիւռքի դասական կազմակերպութիւններն այլ ներքաշուեցան հոն, եւ անտեսեցին քսանմէկերորդ դարուն արդէն փոխուած համահայկական իրականութիւն մը, որուն համար անհրաժեշտ էր ուրոյն օրակարգ: Ինչ կը վերաբերի «հայրենիք» հասկացողութեան, հանրային հռետորաբանութեան մէջ «Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք» յղացքի յաճախակի գործածումը կարծես կը յուշէր ազգայնականութեան, եւ հետեւաբար «հայրենիք»-ի, հասկացողութիւն մը: Այդ մէկը գործնականօրէն հազիւ թէ պետական քաղաքականութեան համ հաւաքական հայեցակարգային յանձնառութեան վերածուեցաւ: Եւ թերեւս շատ դժուար էր նման բան երբ Արցախի առաջին պատերազմէն եւ յաղթանակէն յետոյ գինադարի սթաթուս քուօ-ի պահպանումը վերածած էր պետական քաղաքականութեան:

Սփիւռքի ինքնաճանաչման առաջին առարկայական ու իր տեսակով աննախընթաց նախաձեռնութիւնը Հայկական Սփիւռքի Հարցախոյզը եղաւ: Առաջին փորձառական հարցախոյզին (2018) յաջորդեց 2019-ին Մոնթրէալի, Լիբանանի, Ռումանիոյ եւ Արժանաբանի մէջ նախաձեռնուածը, որուն հարցումներէն մէկը կը վերաբերէր Սփիւռքի մէջ «հայրենիք»-ի հասկացողութեան: Արդիւնքով, այդ չորս երկիրներու մէջ համայնքային հանրային կարծիքի 57 տոկոսին համար «հայրենիք» հասկացողութիւնը կը համապատասխանէ իր ծննդավայրին անելի քան Հայաստանին, առանց որ այս մէկը միանշանակ ըլլայ: Այսինքն՝ յղացքը տեղի կու տայ նաեւ «խառն գացումներ» երբ հարկ ըլլայ անոր սահմանում մը տալ: Այդ մէկը, սակայն, չի՛ նշանակեր բնաւ որ Հայաստանը կը բացառուէ որպէս «հայրենիք», երբ կարգը կու գայ կապի, այցելութիւններու, օժանդակութեան կամ հոն հաստատուելու ծրագրին, ինչպէս հարցախոյզի համապատասխան բաժնի (5. «Հայրենի երկիր Սփիւռք, Հայաստան հայրենիք») միւս հարցումներու արդիւնքը կը թելադրէ:

Քառասունչորսօրեայ Պատերազմը բեկումնային իմաստով անդրադարձ ունեցա՞ծ է Սփիւռքի մէջ «հայրենիք»-ի հասկացողութեան ընկալման վրայ: Պետք է սպասել 2021-ի եւ 2022-ի հարցախոյզներու արդիւնքներու հրապարակման եւ «հայրենիք»-ի մասին համապատասխան բաժնի հարցումներու պատասխաններուն:

Յարդ, սակայն, սփիւռքեան իրականութիւնը կը բացայայտէ «հայրենիքներ»-ու ընկալման առկայութիւն մը, որ կարելի է հասկնալ նաեւ որպէս ամբողջ կարողականութիւն՝ Պորխեսեան *«հայրենիքը բոլորս ենք»* դրոյթը տեսական թէ գործնական իմաստով օրակարգի վերածելու: Ամբողջ մարտահրաւէր մը Սփիւռքեան մտածողութեան ընդհատուած գործընթացը վերակենդանացնելու եւ տեղափոխելու քսանմէկերորդ դար:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ՝ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐԵՎԱՆՔԻ ՀՄԿԻԶ ՀՈԳՇ. Տ. ԳԵՈՐԳ ԱՐԼ. ԳԱՐԱԿԵՕՉԵԱՆԻ ՀԵՏ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքին մասին առաւել լուսաբանութիւններ ստանալու եւ ընթերցողները մօտէն ծանօթացնելու Դպրեվանքի առաքելութեան եւ անոր ուսումնակրթական կեանքին, «Գանձասար» հարցազրոյց մը ունեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի Յակոբ Գեորգ Արլ. Գարակեօզեանի հետ, որ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետին տնօրինումով յատուկ առաքելութեամբ ժամանեց Բերիոյ Յայոց Թեմ, ուր Բերիոյ Յայոց Թեմի Առաջնորդ Գեորգ Տ. Մասիս Սրբ. Եպս. Զօպուեանի տնօրինութեամբ պիտի հանդիպի Յալէպի, Լաթաքիոյ եւ Զեսապի մեր ժողովուրդի զաւակներուն հետ:

«Գանձասար»- ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Կաթողիկոս 2022 տարին հռչակեց Սփիւռքի տարի: Սփիւռքի մէջ մեծ դերակատարութիւն ունի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը, յատկապէս Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքը: Ի՞նչ է Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքին հիմնական առաքելութիւնը:

Գեորգ Արլ. Գարակեօզեան- Նախ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ «Գանձասար»-ին, որ այս առիթը ընծայեց Դպրեվանքը ծանօթացնելու եւ անոր գործունէութեան մասին տեղեկութիւններ տալու Նոր սերունդին:

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կեանքին մէջ կեդրոնական դիրք գրաւող Դպրեվանքի առաքելութիւնը մարդակերտում ու հայակերտում է միանգամայն: Դպրեվանքը տարիներ շարունակ, ծառայութեան ճամբով, մեր ազգի զաւակներուն հոգեմտաւոր, ազգային ու մշակութային ծարաւը յագեցուցած է եւ այս առաքելութեամբ անխափան կը շարունակէ իր գործունէութիւնը:

ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետ յաճախակի առիթներով շեշտած է, որ Դպրեվանքը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան սիրտն է: Այս հաստատումը կ'ենթադրէ, որ մարդկային մարմնի ամենէն կարեւոր անդամին նման, Դպրեվանքը մեր ազգային եւ եկեղեցական կեանքին կենսունակութիւն տուող կառոյցը ըլլայ: Այս իմաստով, կարելի է հաստատել, որ Դպրեվանքը սփիւռքահայութեան ողնայարն է: Յետեւաբար, Դպրեվանքի առաքելութեան հաւատալն ու անոր նեցուկ կանգնիլը բոլորիս պարտաւորութիւնն են, որովհետեւ անկախ մեր բոլորին տունն է, սփիւռքահայութեան տունն է:

Դպրեվանքին մէջ բոլորս ինքնակատարելագործումի ձգտում կ'ունենանք, այլ խօսքով նախանձախնդրութեամբ կ'աշխատինք, որպէսզի մեր ունեցած հոգեւոր, իմացական, բարոյական արժեքները զարգացնենք, ապա զանոնք հրամցնենք մեր ժողովուրդին, որովհետեւ Դպրեվանքին առաքելութիւնը հայ ազգին ծառայել է:

Դպրեվանքը հոգեմտաւոր կրթութիւն ջամբող կենսունակ կառոյց մըն է, ուր պատանին կամ երիտասարդը կը կազմաւորուի՝ քրիստոնէական բարոյական արժեքներով, հաւատաւոր աշխատանքով եւ հայեցի դաստիարակութեամբ: Այդտեղ է որ կ'աճի ու կը բեղմնավորուի մեր նկարագիրը, ինքնութիւնը եւ մանաւանդ մեր կենսանպատակը:

Վեհափառ Յայրապետը զանազան առիթներով Դպրեվանքին մասին խօսելով, շեշտած է երեք հանգամանքներ՝ աշակերտին որակը, անոր խորքային պատրաստութեան կարեւորութիւնը եւ վերջապէս անոր ուսման եւ դաստիարակութեան համատեղ ընթացքը՝ ծառայութեան առընթեր:

Յիշեալ բոլոր երեւոյթներուն եւ արժեքներուն հետ Դպրեվանքեան մեր փորձառութիւնը սկզբունքէն դէպի իրականութիւն եւ տեսականէն՝ գործնական առաջնորդող յարաբերութիւն մը չէ միայն, այլ՝ արժանաւոր ուղղութիւն եւ ծառայական կեանքի մեկնակետ:

Յոգեմտաւոր կազմաւորման բազմապատակ այս կրթօճախը տասնամեակներ շարունակ կուսակրօն թէ ամուսնացեալ եկեղեցականներ, դպրապետներ, ուսուցիչներ եւ ազգային գործիչներ կ'ընծայէ հայ ազգին, մեր ժողովուրդին, կարեւոր յենարան մը դառնալով հայ կեանքին ու անոր կազմակերպման ու հզօրացման համար թափուող ճիգերուն:

Դպրեվանքը այս է որ կը զարգացնէ մեր մէջ, հետեւաբար որակաւոր աշակերտներ դուրս կու գան իր յարկէն:

«Գ.»- «Դպրեվանքը էապէս հոգեւոր ու ազգային կազմաւորման կերպարն է: Գեորգ Արլ. Գարակեօզեանը, մտաւորականներ, ուսուցիչներ ու ազգին նուիրեալ մշակներ կը պատրաստուին Դպրեվանքին մէջ: Եւ ճիշդ հո՛ս կը կայանայ Դպրեվանքին իւրայատուկ նկարագիրը, ինքնուրոյն առաքելութիւնը...», ըսած է Վեհափառ Յայրապետը: Գայ պատանիներն ու երիտասարդները Դպրեվանքէն ներս ի՞նչ կը սորվին եւ ինչպիսի՞ անձեր կը դառնան:

Գ. Տ. Գ. Արլ. Գ. - Դպրեվանք կ'ընդունուին 11-12 տարեկանէն մինչեւ 16-17 տարեկան աշակերտներ: Դպրեվանքի ուսումնակրթական կեանքը կը տարածուի ինը տարիներու վրայ: Առաջին տարին կը կոչուի նախապատրաստական, յաջորդող չորս տարիները կը կոչուին՝ ժառանգաւորաց, իսկ վերջին չորս տարիները՝ ընծայարանի բաժին: Նախապատրաստական բաժինը կը ներառէ շուրջ 11-13 տարեկան աշակերտները, որոնք Նոր կը յաճախեն Դպրեվանք եւ աստիճանաբար կը սկսին ծանօթանալ անոր եւ Դպրեվանքի առօրեային ընտելանալ:

Առաջին հինգ տարիներուն, ժառանգաւորաց բաժինը ներառեալ, կը դասաւանդուին այն նիւթերը, որոնք կը կիրարկուին սովորական վարժարաններուն մէջ եւս, ինչպէս՝ ուսողութիւն, գիտութիւն, լեզուներ, ասոնց կողքին նաեւ կը դասաւանդուին գրաբար, հայոց պատմութիւն, հայագիտական նիւթեր, ինչպէս նաեւ աշակերտները Աստուածաշունչի Յին եւ Նոր Կտակարաններուն նախաճաշակը կ'ունենան այս փուլին, պատրաստուելու համար ընծայարանի բաժինին:

Վերջին չորս տարիներուն յիշեալ նիւթերուն կողքին կը դասաւանդուին մասնաւորաբար կրօնաբարոյական, աստուածաբանական եւ եկեղեցաբանական նիւթեր: Աշակերտները մասնագիտական կրթութեամբ կը պատրաստուին, որպէսզի դառնան ապագայի եկեղեցականները, հոգեւորականները, ազգային գործիչները կամ ուսուցիչները: Անոնք, որոնք կը փափաքին Դպրեվանքի ուսման տարիները աւարտելէ ետք իրենց ուսումը շարունակել, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքը պայմանագիր մը ստորագրած է Երեւանի Պետական Զամալսարանին հետ, ուր անոնք կրնան կատարելագործել իրենց ուսումը հայագիտութեան, փիլիսոփայութեան, աստուածաբանութեան, մանկավարժութեան եւ այլ ճիւղերէ ներս, ապա դարձեալ վերադառնալ Դպրեվանք կամ հայկական վարժարաններ, իրենց տարիներու ուսումն ու դաստիարակութիւնը ի սպաս դնելու ազգին:

Դպրեվանքէն ներս ուսումնակրթական ծրագիրը ամբողջացնելու կողքին նաեւ կ'իրացնենք սկզբունքային, բարոյական, հոգեմտաւոր արժեքներ: Դպրեվանքը սովորական դպրոց մը չէ: Այնտեղ մենք կը դաստիարակուինք, մեր նկարագիրը կը կերտենք եւ կեանքը արժանաւոր ձեւով ապրելու կը պատրաստուինք:

«Գ.»- Որպէս դպրեվանքի, խնդրեմ ներկայացնէք Դպրեվանքէն ներս ձեր հոգեմտաւոր կեանքի ընթացքը եւ ձեռքբերած փորձառութիւնը:

Գ. Տ. Գ. Արլ. Գ. - Դպրեվանքը իմ կենսանպատակին մէջ ներմուծեց՝ կրօնի հուրը եւ ազգի սերը, ինչպէս յիշուած է Դպրեվանքի քայլերգին մէջ: Մենք, ամէն առաւօտ, քայլերգը երգելով սովորական երգեցողութիւնէ անդին կ'անցնինք եւ քայլերգին մէջ կը տեսնենք մեր ինքնութիւնը: Փոքր տարիքէն դպրեվանքին քայլերգին բառերը արտասանելով կը կազմաւորուի եւ իր կեանքի ընթացքին այդ արժեքները կը փորձէ արժեւորել եւ գործնականացնել:

Ուստի, այս երկու տեսլականներն են, որոնք եօթը տարիներու ընթացքին զիս ներշնչած են եւ դաստիարակութեանս պտուղները հանդիսացած են, զիս մղելով արդիւնաւետ աշխատանքի: Կրօնը մէջս կազմաւորած է հաստատած է գիտակից եւ բարոյական սկզբունքներով առաջնորդող կեանքի մը երթիւնը, եւ փորձած եմ տարիներու ընթացքին ստացած արժեքներս կեանքիս մէջ իրական լիութեան մը վերածել: Մինչ ազգը ինձի ընծեռած է պատկանելիութեան եւ ինքնութեան առողջ զգացումի կազմաւորման փորձառութիւնը՝ գիտակից ու գործուն ծառայութեան ոգիով, որուն կը ձգտիմ միշտ:

«Գ.»-Յատուկ առաքելութեամբ Բերիոյ Յայոց Թեմ ժամանելով ի՞նչ կը թելադրէք պատանիներուն, որոնք հակում ունին իրենց ուսումը շարունակելու Դպրեվանքէն ներս:

Գ. Տ. Գ. Արլ. Գ. - Ամէն տարի, Լիբանանէն, Սուրիայէն եւ մանաւանդ Յալէպէն մեծ թիւով աշակերտներ կը յաճախեն Դպրեվանք, ուր մեր ժողովուրդի զաւակները պատրաստուելով կը վերադառնան մեր ազգին, որպէս հոգեւոր կամ ազգային մշակներ:

Վեհափառ Յայրապետին տնօրինումով եւ օրինութեամբ այստեղ կը գտնուիմ եւ շուրջ տասը օր պիտի ըլլամ Յալէպ, Լաթաքիա եւ Զեսապ: Անշուշտ մեր պատանիները դէպի Դպրեվանք ուղղելու այս առաքելութիւնը բոլորէս պատասխանատու եւ հաւաքական գիտակցութիւն կը պահանջէ: Շատ մը պատանիներ կամ երիտասարդներ կրնան լսած չըլլալ Դպրեվանքի մասին, բայց անոնք ձեւով մը իրենց կեանքի ուղղութիւնը պիտի ստանան իրենց ծնողներէն, ուսուցիչներէն եւ նաեւ մեզ մէ: Այստեղ ուսուցիչներ եւ ծնողներ նաեւ կարեւոր դեր ունին կատարելիք, բացատրելու թէ ի՞նչ է Դպրեվանքը, ի՞նչ կը տեսնենք մենք Դպրեվանքին մէջ եւ ինչո՞ւ սփիւռքահայութեան ողնայարն է եւ Կաթողիկոսութեան սիրտն է Դպրեվանքը, միշտ շեշտադրելով այն պատասխանատու մօտեցումը, որ կրօնը եւ ազգը մեր կեանքին մէջ ընդլուծուած տարրեր են, որոնցմէ կը մեկնի մեզմէ իւրաքանչիւրին ազգային եւ եկեղեցական ծառայութիւնը:

Յետեւաբար, բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին Դպրեվանք յաճախել, տեսնել թէ ի՞նչ է Դպրեվանքը եւ ինչպիսի՞ հոգեմտաւոր դաստիարակութիւն կը ջամբէ, իրենց հարցումներով կրնան դիմել մեզի եւ մեծ սիրով իւրաքանչիւր հարցումին պատասխան կրնան ստանալ: Անոնք որոնք կը փափաքին կրնան գալ եւ արձանագրուիլ եւ մենք բոլորին տեղ կրնանք ապահովել սիրայօժար:

Յարցազրոյցը վարեց Մարինա Զիւլփօզեան-Պողիկեան

Պրիսմակետ

ԳԱՂԹԱԿԱՆԸ

Մարուշ Երամյան

Ճարդին հարիր տարին լրանալուն քանի մը տարի մնացեր էր, բայց մենք արդէն մոռցեր էինք արեւան հետ մեզի հասած այդ ծանր ապրումը, շնորհիւ մեզ հիւրընկալած Միջին Արեւելքի արաբական երկիրներու պետութիւններուն, բայց մանաւանդ անոնց բարի եւ հիւրընկալ ժողովուրդներուն ասպնջականութեան:

Մեր հայրենիքը եւս, թաթափած լուծերուն ծանրագոյնը, սկսեր էր շնչել ու ապրիլ, փորձելով արժանապատիւ կեանքի մը պայմանները ստեղծել ժողովուրդին համար:

Բայց ժամանակը կարծես ներողամիտ չէր մեզի հանդէպ՝ «Ինչո՞ւ վատութիւն կ'ընէ ինձի, երբ ես բարիք չեմ ըրած իրեն» կ'ըսէ առածը: Մենք ի՞նչ ըրած էինք այսքան վատութիւն ստանալու համար:

Եթէ միայն նկատի առնենք մէկ կողմէ մեր ստեղծագործական հսկայ կարողութիւնը, միւս կողմէ մեր նոյնքան հսկայ ինքնահաւանութիւնը, թերեւս հասկնանք թէ ինչո՞ւ ժամանակը միշտ ալ ներողամիտ չէ եղած մեզի հանդէպ:

Աւելի քան կէս դարէ ի վեր, 1974-ի Պեյրութի քաղաքացիական պատերազմէն մինչեւ այսօր, երբ պահ մը վերանայինք պատմութիւնը, կը տեսնենք թէ ո՞ւր ալ որ գտնուեր ենք, մանաւանդ Միջին Արեւելքի մէջ, աղէտներու դէմ յանդիման կեցեր ենք:

-Կար ժամանակ, երբ մեր տուններուն խաղաղութեան մէջ նստած, այլ երկիրներու աղէտներուն լուրերը մտիկ կ'ընէինք, ու յետոյ կը դառնայինք ետ մեր խաղաղ առօրեային: Այսօր մենք դարձեր ենք լուր, ուրիշներ մտիկ կ'ընեն մեր լուրերը, յետոյ կը շարունակեն իրենց առօրեան:

Սկիզբը Պեյրութն էր, յետոյ՝ Պարսկաստանը, ապա տնտեսական անկումը, յետոյ Սուրիոյ պատերազմը, յետոյ կրկին Պեյրութ, ապա՝ Արցախ: Գաղթականներու հսկայ հոսք մը դուրս եկաւ այս երկիրներէն, ցրուելու համար տարբեր երկիրներ, նուազագոյնի իջեցնելով մեր հաւաքական կեանքի առողջ եւ ուժեղ վիճակը, որմէ թէւս յաճախ կը գանգատէինք՝ «Սփիւռքի մէջ չենք կրնար հայ ապրիլ», այսօր սակայն կը տեսնենք թէ հայօրէն ապրեր էինք, կառուցեր էինք, ստեղծեր էինք, եւ իրենց պատկանելիութեան գիտակից սերունդներ հասեր էին:

Անշուշտ կացութիւնը այլ էր «Արեւմտեան կողմն աշխարհի», ուր ճերմակ շարժը, լուռ եւ աննշմար, իր աւերը կը գործեր:

Պեյրութի օրերէն իսկ կրկին սկսած էր գաղթը մէկ երկրէն միւսը: Յաճախ կատակով ըսուած է՝ եթէ Ամերիկայէն ալ անդին երթալիք տեղ ըլլար, կ'երթալինք:

Բայց գացողները ընդհանրապէս գացած են իրենց աչքը ետեւ ձգած, որովհետեւ ո՞ւր ալ որ հասեր են, իրենց նախկին կեանքը փնտրեր են:

Գաղթական ըլլալը վիճակ է, որուն բնաւ պիտի չուզէինք վերադառնալ: Այն է պատճառը հաւանաբար, որ շատեր նախընտրեցին մնալ իրենց ապրած քաղաքներուն մէջ, հակառակ անտանելի կացութիւններուն, որոնք կը նսեմանային կարծես գաղթականի վիճակին հետ բաղդատելով:

Կարգ մը երկիրներու մէջ որքան ալ երկար ապրէին եկուորները, «գաղթական» անունը կ'պած կը մնար իրենց, մինչ այլ երկիրներ բնաւ չէն օգտագործեր այդ բառը եւ եկողը ինքզինք անմիջապէս կը գգայ մէկը երկրին քաղաքացիներէն: Բայց ...

Բայց գաղթականը մարդ է, որ կորսնցուցեր է իր ինքնութիւնը, իր լեզուն, իր վայրը, նոր վայրին մերուելու իր ճիգին մէջ: Նոյնիսկ եթէ չի կրեր «գաղթական» անունը, իր հոգին սակայն դիւրաւ չի կրնար մոռնալ իր ապրած վիճակը, թէւս կ'ուզէ մոռնալ, մանաւանդ մոռնալ պատճառները, որոնք զինք բերած են ուր որ է այսօր:

Ժամանակը սակայն շատ արագ կը թաւալի, գաղթականը կը դառնայ քաղաքացի, կը դառնայ այլ երկրի մը քաղաքացի: Ինչ որ կը կարծէինք թէ մեր մենաշնորհն է՝ սփիւռքահայ ըլլալ նոյնիսկ մեր հայրենիքին մէջ, դարձաւ յանկարծ աշխարհի կէս ժողովուրդներուն վիճակը: Կարծես վերադարձանք Բաբելոնի խառնակութեան եւ անշուշտ սկսանք չհասկնալ զիրար. աւելի՛ չհասկնալ զիրար, որովհետեւ սկիզբէն իսկ կային նախ լեզուներու, ապա ինքնութիւններու տարբերութիւնները:

Կը յիշեմ տասնամեակներ առաջ, երբ հայ տանտիկին մը կ'երթար թաղի իսլամ նպարավաճառէն գնում ընելու, հայերէնով կ'ըսէր ուզածը, մարդը կը հասկնար, արաբերէն կը պատասխանէր եւ կու տար կնոջ ուզածները: Լեզուն խոչընդոտ չէր, որովհետեւ մարդկային հասկացողութիւն մը կար նոյն թաղը ապրող տարբեր ազգի եւ տարբեր կրօնի մարդոց միջեւ:

Թուրքիոյ նուրջ

ԱՄՆ-Ն ՍՈՒՐԻՅՈՅ ՄԵՋ ԹՈՒՐԵՒՅՈՅ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ ԳՏՆՈՒՂ ՀՐԶԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ ԶԻՆՈՒՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՅՈՒՅԱԾ Է

Թրքական լրատուական կայքերը կը հաղորդեն, որ մինչ Թուրքիա կը քննարկէ Սուրիոյ հիւսիսային շրջանի քրտական ուժերուն դէմ յատուկ զինուորական գործողութիւններ իրականացնելու հարցը, ուշագրաւ զարգացումներ տեղի կ'ունենան:

ԱՄՆ առաջին անգամ Chinook եւ Black Hawk զինուորական ուղղաթիւներու ներգրամամբ յատուկ զինուորական գործողութիւններ իրականացուցած է Թուրքիոյ սահմանին չափազանց մօտ գտնուող ալ-Յումէրա շրջանին մէջ:

Ըստ զինուորական գործողութիւններու իրականացման վերաբերեալ տարածուած պաշտօնական հաղորդագրութեան՝ ՏԱՀԵՇ ահաբեկչական խմբաւորման պարագլուխներէն մէկը գերեզմանաւորուած է վերոյիշեալ գործողութիւններուն ընթացքին:

Յիշեցնենք, որ քանի մը օր առաջ Երտողան մեկնարկելիք զինուորական գործողութեան մասին ըսած էր հետեւեալը.

«Յառաջիկային մենք կը սկսինք նոր քայլեր ձեռնարկել մեր հարաւային սահմաններու երկայնքով 30 քմ. խորութեամբ կիսատ մնացած հատուածներուն մէջ անվտանգութեան գօտիներ ստեղծելու համար»:

ԱՄՆ-ն ու Ռուսիա յայտնած են, որ Թուրքիոյ զինուորական գործողութիւնը Սուրիոյ մէջ կրնայ յանգեցնել բացասական հետեւանքներու:

Միւս կողմէ Սուրիոյ Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը խստիւ դատապարտած է Թուրքիոյ ոտնձգութիւնները, գանոնք համարելով ապօրինի յարձակում, թշնամական դրսեւորում:

«ԳԱՆՁԱՍԱՐ»
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՍ

Խմբագիր՝ Զարմիկ Զիլմբոջեան-Պողիկեան
Սրբագրիչներ՝ Նուշիկ Սողոյեան-Առաքելեան
Վեհան Պարսումեան

Ձեւաւորող՝ Յովսէփ Զալօղլեան
Գրաշար՝ Անի Թոփալեան-Սարուխան
Արաբերէն լուրերու թարգմանիչ՝ Մարեն Պապեան-Աղայեկեան
Կայքէջի պատասխանատու՝ Աւօ Պօղոսեան
Լուրերու պատասխանատու՝ Լուսին Ապաճեան-Զիլմբոջեան
Հաշուապահ՝ Յովիկ Պարսումեան

- Ծանուցողներէն եւ աշխատակիցներէն կը խնդրուի ծանուցումներն ու յօդուածները խմբագրատուն ուղարկել ամենէն ուշը Երկուշաբթի օրերը:
- Նախընտրելի է յօդուածներն ու թղթակցութիւնները ուղարկել գրաշարուած:
- Խմբագրատուն ուղարկուած նիւթերը, հրատարակուին կամ ոչ, չեն վերադարձուիր:
- Խմբագրութեան վերապահուած է ստացուած յօդուածներու հրատարակելու կամ չհրատարակելու որոշումը:
- Ձեր ծանուցումներն ու յայտարարութիւնները կարելի է հրապարակել «Գանձասար»-ի տպագիր տարբերակին եւ կայքէջին միջոցով:

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՅԵՏ

ՈՍԿԵՓՈՇԻ ԶԱՏԻԿՆԵՐ (Վ. ԹԵՔԵԱՆԻ «ԿԻՆ՝ ԱՏԵԱՆ, ՄԱՏԵԱՆ»-Ը)

Ս. Մահսերեճեան

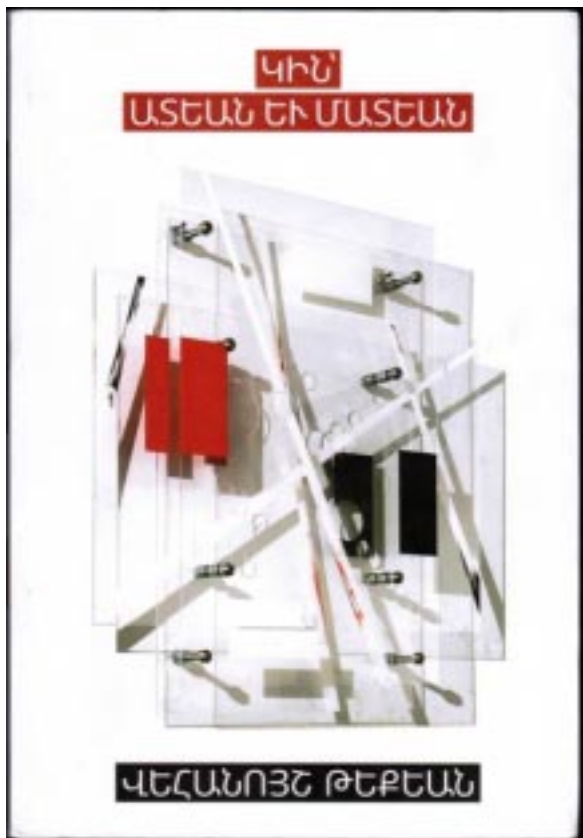
Տարեկիզգրին, Երեւանի «Չանգակ» հրատարակչատունէն լոյս տեսաւ սփիւռքահայ արուեստագետ գրող Վեհանոյ թեքեանի «Կին՝ Ատեան, Մատեան» խորագրեալ հատորը: Խմբագիր՝ Յարութիւն Պերպերեան, նմանապէս սփիւռքահայ արուեստագետ գրող:

14-րդ անգամն է որ Վ. Թեքեան ընթերցողին կը ներկայանայ հատորով մը, որուն մէջ մէկտեղուած են անցեալին լոյս տեսած եւ անտիպ էջեր, բանաստեղծութիւն եւ արձակ:

«ԱՐՏԱՔԻՆ»Ը

Նախ քանի մը խօսք՝ հատորին «արտաքին» նկարագիրին մասին:

Կը բաղկանայ 560 էջէ: Ունի երկու բաժին. առաջին 215 էջերուն տեղ գտած են 14 արձակ գրութիւն, որոնց կը յաջորդեն բանաստեղծական կտորներ, ընդհանրապէս ազատ, սակայն նաեւ չափածոյ: Առաջին կողքին, ընթերցողին «բարեւ»

կ'ըսէ Նշան Գազազեանի արուեստի մէկ գործին պատկերով, ուր որոշ չափով կ'արտացոլայ բովանդակութեան մթնոլորտը, այսինքն՝ մտածող եւ մտածելու մղող գրողի մը թելադրականութիւնը: Զատորի առաջին կողքին ներծալքին, սկզբնական եւ վերջին էջերուն, ինչպէս նաեւ յետին կողքին կան կարծ բացատրականներ, ներառեալ նախատպագրական աշխատանքներ կատարողներու մասին: Զատորը նուիրուած է հեղինակին դատեր՝ Նայիրիին: Ապա նախաճաշակ մը՝ գիրքի երկրորդ մասին՝ Վ. Թեքեանի գրականութեան արժանիքներուն հպանցիկ վկայութիւն մը՝ գրականագետ Յակոբ Կիւլիճեանէն, եւ խոստովանական քանի մը տող՝ Նոյնինքն հեղինակէն, որ գրական այս արտայայտութիւնը (կրնանք անել-ցնել, որ իր բոլոր գրածները) կը բնութագրէ իբրեւ անվերջօրէն հատուցելի խղճի պարտք մը, «(որուն) մէջէն անցնելով բարձրութիւնը կիրքի ու զրկանքի խորութիւնները», ու կ'աւելցնէ. «Անկէ է որ կ'արթնայ ստեղծագործ երջանկութիւնը եւ հոգիս կը պտուտքի երաժշտութեամբ մը, որ ո՛չ որ պիտի լսէ: (...) Բացարձակ անտարբերութիւնը կը փետտէ ճամբան, կը փետտէ մարդերը իրենց տեղերէն եւ երթելէն մը կը ստեղծէ իրեն համար: (...) Ինչ տարօրինակ է վստահութիւնը. կը բաւէ, որ ոտքդ դնես անոր ծայրը եւ վստահես որ ելլել պիտի գտնես, պիտի հասնիս: Ծամբան անվերջութիւնն է: Ինքզինք չի գտար, կ'ըսէ Նշան Գազազեանի արուեստի մէկ գործին պատկերով, ուր որոշ չափով կ'արտացոլայ բովանդակութեան մթնոլորտը, այսինքն՝ մտածող եւ մտածելու մղող գրողի մը թելադրականութիւնը: Զատորի առաջին կողքին ներծալքին, սկզբնական եւ վերջին էջերուն, ինչպէս նաեւ յետին կողքին կան կարծ բացատրականներ, ներառեալ նախատպագրական աշխատանքներ կատարողներու մասին: Զատորը նուիրուած է հեղինակին դատեր՝ Նայիրիին: Ապա նախաճաշակ մը՝ գիրքի երկրորդ մասին՝ Վ. Թեքեանի գրականութեան արժանիքներուն հպանցիկ վկայութիւն մը՝ գրականագետ Յակոբ Կիւլիճեանէն, եւ խոստովանական քանի մը տող՝ Նոյնինքն հեղինակէն, որ գրական այս արտայայտութիւնը (կրնանք անել-ցնել, որ իր բոլոր գրածները) կը բնութագրէ իբրեւ անվերջօրէն հատուցելի խղճի պարտք մը, «(որուն) մէջէն անցնելով բարձրութիւնը կիրքի ու զրկանքի խորութիւնները», ու կ'աւելցնէ. «Անկէ է որ կ'արթնայ ստեղծագործ երջանկութիւնը եւ հոգիս կը պտուտքի երաժշտութեամբ մը, որ ո՛չ որ պիտի լսէ: (...) Բացարձակ անտարբերութիւնը կը փետտէ ճամբան, կը փետտէ մարդերը իրենց տեղերէն եւ երթելէն մը կը ստեղծէ իրեն համար: (...) Ինչ տարօրինակ է վստահութիւնը. կը բաւէ, որ ոտքդ դնես անոր ծայրը եւ վստահես որ ելլել պիտի գտնես, պիտի հասնիս: Ծամբան անվերջութիւնն է: Ինքզինք չի գտար,

կը պայթի, կը բողբոջէ, կը լքէ: Կնոջ մը պէս: Ընդհանուրին մէջ կ'անձնականացնէ, յետոյ քեզ անհունօրէն ինքնախոյզ դարձնելու»:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Զատորը, ինչպէս նշեցինք, կը բովանդակէ արձակ եւ բանաստեղծական էջեր:

Անմիջապէս ընենք հաստատում մը. Վեհանոյ թեքեան ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ Ե իր գրաւոր որբէւ արտայայտութեան մէջ, այսինքն՝ խտութիւնն ու թելադրականութիւնը միշտ ալ ներկայ են: Այստեղ նպատակ չունինք գրողին արժանիքներուն պատուանդանը ուրուագծելու. ան իր պատուանդանը վաղուց կերտած է մեր ժամանակակից գրականութեան անդաստանին մէջ, սկսեալ այն օրէն, երբ պարբերական մամուլին մէջ յայտնուեցաւ նախ՝ իբրեւ բանաստեղծ, ապա նաեւ՝ արձակագիր: Անոր պատուանդանը նման է պտղատու ծառի մը, որ տարիներու ընթացքին հասակ առաւ, ուռճացաւ, բունը ծաւալ գտաւ ու պտղաբերեցաւ յարատեւօրէն: Իր լոյս ընծայած 14 հատորներուն կողքին, անոր գրիչը յաճախակի ներկայութիւն է մեր մամուլի (գրական եւ այլ) էջերուն, անկէ յաճախ կը բխին հրապարակագրական սիւնակներ, որոնք նոյնչափ կը զգենուն բանաստեղծական շունչ, խորք ու խոհականութիւն:

Նիւթերը. կարելի է ընդհանուրը որակել անպարագիծ ինքնակենսագրութիւն, ինքնադրսեւորում՝ բառին ամենէն լայն իմաստով: Ան երբեմն կը թերթատէ իր յիշատակներու մատեանները, կը ներկայացնէ մանկութենէն ու պատանութենէն դրուագներ, կը հասնի հասուն տարիքի էջերուն, կու տայ ծննդավայրէն՝ Լիբանանէն ու անկէ ակամայ գաղթածի յիշատակներ, կացութիւններ, հոգեվիճակներ եւ դէպքեր: Լիբանանի երբեմնի խաղաղ ու յաջորդած պատերազմական մութ օրերէն պատկերներ իրարու հետ մրցումի մէջ են, անոնց քովն ի վեր կը քալեն ընտանեկան մթնոլորտէն, հարազատներու, թաղակիցներու հետ փորձառութիւններէ քաղուած պատկերներ: Զարագատներու եւ հասակակիցներու հետ գրոյցները կը մատուցուին «տեղական» լեզուով, այսինքն՝ ժողովրդային սխալ արտայայտութիւններով, որոնք եապէս կը տարբերին գրողին վճիտ հայերէնէն: Աւելին, այդ պատկերները կը վաւերագրուին իբրեւ ժողովրդագրական - ֆոլքլորիք - վկայութիւններ, ամբողջ ժամանակաշրջանի մը ուրուագիծը, ու ընթերցողին համար երկրորդական կը դառնայ, թէ տիպարներէն ո՞րը իրական է, ո՞րը՝ երեւակայական: Ի դէպ, զգալի է, որ իրականները գերակշռող են, այդ էջերուն վրայ կը դնեն իրապաշտութեան կնիքը:

Դիպաշարերը, ապրումներն ու անոնցմէ բխած խոհական արտայայտութիւնները կը մատուցուին այնպիսի անմիջականութեամբ եւ հաղորդականութեամբ, որ առաջին իսկ տողէն՝ ընթերցողին օձիքը կը բռնեն եւ կ'ըսեն՝ «կարդա՛, ծանօթացի՛ր եւ աստի՛ գրական էջերու վայելքը», գրողը ձեռով մը կ'ըսէ՝ «այս է երութիւնս, միտքս ու հոգիս, ըլլանք հաղորդակից»: Ան կը հասկցնէ, թէ այդ էջերուն հայելուած են ո՛չ միայն իր կեանքէն, սեւ ու սպիտակ փորձառութիւններէն, անոնցմէ ծնող ապրումներէն ու խոհերէն պատահիկներ, այլ նաեւ հոն է ամբողջ սերունդի մը կեանքին արտացոլացումը: Անմիջականութիւնն ու հաղորդականութիւնը կը ստեղծեն հոգեհարազատութեան այնպիսի կլիմայ մը, որուն մէջ, ընթերցողը կրնայ պահ մը տարուի խաբկանքով, թէ՛ գրողը ճամբայ էլած է պարզապէս լաւ ու տխուր յիշատակներ, հոգեվիճակներ եւ ապրումներ պատմելու մղումով, անոնցմէ հապճեպ ընտրութիւններ կատարելու տենդով: Այդպէս չէ: Որովհետեւ անելի խորաթափանց մօտեցում ի յայտ պիտի բերէ, որ գրողը մտածուած է կան-

խամտածուած կերպով կ'արձանագրէ յիշատակներն ու յուշերը, որոնք կը բխին հմայիչ պատկերներուն ու հայերէնի գեղին հետ, ձեռով մը վաւերագրելու՝ իր կեանքի ժամանակաշրջանէն հատուածներ, որոնք այլապէս, ինչպէս նշեցինք, միայն Վեհանոյ թեքեան անձին չեն վերաբերիր, այլ կ'ընդգրկեն ժամանակակիցներ, փաղանգներ, որոնք «համտեսած» են պատերազմական վիճակին առթած՝ ֆիզիքական եւ հոգեբանական անպահովութիւնները, ընկերային-ընկերական դառնութիւնները, կեանքի յորձանուտին մէջ ինկող Մարդուն պատահող անբաղձալի կացութիւններ:

Իւրաքանչիւր տողի մտածուած ըլլալուն առաջին վկայութիւնը կարելի է սեպել Նոյնինքն հատորին... խորագիրը: Զոն, Կին-ը ունի բուր մը, անոր չի յաջորդէր ստորակէտ մը կամ միջակէտ մը, որոնք բոլորովին այլ իմաստ են խորք պիտի տային յաջորդող երկու բառերուն: Կին-ը տիրական ներկայոգթիզն է այն առումով, որ նախ՝ հեղինակը կին մըն է, յետոյ, կեանքը ապրած է ու կ'ապրի, բնականաբար՝ իբրեւ կին, աշխարհն ու հարցերը կը դիտէ կնոջական հայեցակէտով (եւ ո՛չ միայն այդ), արձակ ու բանաստեղծական պատումները կնոջական հոգեվիճակներ են ապրումներէ կը բխին, սակայն տեղ մը, իմացականութեան բարձունքին վրայ, սեռերու տարբերութիւնը կը նօսրանայ, կը չքանայ, կը մնայ Մտածող Մարդը, անկախ անկէ, թէ ան կի՞ն է, թէ՞ այր: Ատեան-ը չ'ակնարկէր դատարանային սրահի մը (թէ՛ւ նման դրուագներ կան իր փորձառութեան շարքին), այլ կեանքի աշխարհատարած ատեանին, իսկ անոնք կը մէկտեղուին Մատեան-ին մէջ: Անմիջապէս նշենք, որ այս բացատրութիւնը ամբողջական չէ, որովհետեւ գրողին հորիզոնը շատ անելի ընդարձակ է, թելադրականութեան հորիզոնները՝ անպարագիծ:

Յեղինակը լոկ պատմող, յիշատակներ վերարտադրող մը չէ, այլ այդ բոլորը կ'անցնին հոգիին ու մանաւանդ միտքին «գտիչ»էն (filter), անոնց վրայ կը սփռուին թեքեանական իմացականութեան շողերը եւ պիտմակէ մը անցնելով՝ իբրեւ բազմազոյն ծիածան կը ներկայանան ընթերցողին: Բնական արդիւնքը կ'ըլլայ այն, որ ընթերցողը կը համակուի հեղինակին գուարթ ու տրտմագին պահերով, կը նաւարկէ ժպիտ ու թախիծ բերող ալիքներու վրայ (նոյն թէ տարբեր խորագիրներու տակ), ինչ ալ կը մղուի խորհրդածելու Կեանքին պարզեւած բազմազան վիճակներուն եւ ազդեցութիւններուն մասին:

ԱՅՆ ՅԱՏՎԱՆԻՇՆԵՐ

Այս սիւնակի առաջին տողերուն արձանագրեցինք, որ Վեհանոյ թեքեան արուեստագետ գրող է: Արուեստագետը գեղ-արուեստ կ'արարէ, ունի արարման գործիքներ, որոնցմէ մէկ քանին քաշենք-դուրս բերենք իր էջերէն եւ հպանցիկ նշումներ կատարենք անոնց մասին:

Քիչ առաջ ակնարկեցինք անմիջականութեան եւ հաղորդականութեան: Աւելցնենք, որ անկիւ կը դրսեւորուի մերթ հայկականութեամբ, սակայն նաեւ անսահմանափակ մարդկայնութեամբ: Կարելի է դիւրութեամբ ջոկել բազմաթիւ կտորներ եւ գանոնք որբէւ այլ լեզուի թարգմանելով՝ այս գրողը դասել միջազգային համբաւ վայելող գրողներու շարքին:

Չուարթախոհութիւնը, երգիծանքի սահմաններուն մօտեցող ժպտաբաշխումը առատօրէն ցանուած են բազմաթիւ խորագիրներու տակ: Ծիծաղաշարժ վիճակները, որոնք ապրած է, կամ

ՈՍԿԵՓՈՇԻԻ...

Սկիզբ՝ էջ 8

իր մեջ ծիծաղ յառաջացնող կացութիւնները հարուածային արագութեամբ կը բաշխէ ընթերցողին, սակայն երկար կանգ չ'առնէր նման տողերու վրայ: Արտայայտութեան գեղին կը նպաստեն հարուստ, առատօրէն բխող պատկերները, որոնք վայելք կը պատճառեն, ըմբռնելի են իւրաքանչիւր քայլափոխի, երբեմն քանի մը տողի հեռաւորութեամբ: Այդ պատկերները ունին փայլուն ու մութ նրբերանգներ, որոնք ընթերցողին աչքին ու միտքին դիմաց կը տարածեն խայտաբղետ բնակար մը, մարգագետին մը, որ կը նմանի գուարթ եւ տխուր գոյներով հիւսուած գորգի մը: Ներկայացուած տիպարներուն շարքին կը դասուին միևնույն իսկ անշունչ բաներ, որոնք կենդանութիւն կը ստանան գրողին գրիչին տակ, երեւակայութեան ու մտածումներու աշխարհին ճամբով:

Վ. Թեքեան մաս կը կազմէ գրողներու այն փաղանգին, որոնք մեր գրականութեան պատմութեան մէջ ծանօթ են իբրեւ գեղապաշտ, արուեստագետ սերունդ: Գեղապաշտութիւնը թեւ (ըստ ընկալելու տեսութեան) ծնունդ առած է 19-րդ դարու վերջերուն եւ սլացք ապրած՝ անցեալ դարասկիզբին, սակայն ԳԵՂԵՑԻԿ ԱՐՏԱՅԱՅՏՉԱԶԵՐԻՆ հոն կանգ չէ առած (ո՛չ ալ նախնիները գուրկ էին անկէ): Իրեն համար Մայրենիին գեղեցկութիւնը եւ ճկունութիւնը վայելք են, զանոնք կ'ապրի իր իւրաքանչիւր էջին մէջ, մերթ՝ նրբադիւրբաբար բանաստեղծութեան արձանագրելով, յաճախ նաեւ նոր բառերու ստեղծելու շնորհքով: Ան բարձր կը պահէ այն դրօշը, որ բարձրացուած էր Մեծարեցնէրու, Վարուժաններու, Սիամանթոներու, Չարդարեաններու, Թեքեաններու, Չօպանեաններու եւ անոնց ժամանակակից ամբողջ բանակի մը կողմէ, որուն հետ մեզ կամրջողներէն մէկն ալ ժագ. Ս. Յակոբեանն էր. Թեքեան, բարեբախտաբար նաեւ ժամանակակից այլ գրողներ գործնապէս կը վկայեն, թէ այդ դրօշը վար չէ դրուած, վար պիտի չհանուի:

Պատմողական արտայայտչաձեւը, որ առհասարակ կը համադասուի անանդականին, դասականին, ընդհանրապէս «Առիւծի բաժին» ունի էջերուն, սակայն ունի նաեւ տպաւորապաշտութիւն, գերիբապաշտութիւն, միևնույն իսկ անհեթեթի դպրոցին սելեռող արտայայտութիւններ: Սա երբեք ալ գարմանալի չէ, եթէ ընթերցողը կարենայ թափանցել էջերէն ծորող՝ իր կեանքի տարբեր փուլերէն բխած փորձառութիւնները, որոնք կը հոսին իբրեւ յորդառատ աղբիւր: Այս բոլորին մէջ, ակներեւ է անուան առաջին վանկին՝ ՎԵՅ-ին տիրապետութիւնը: Կեանքի բազմապիսի դառն փորձառութիւնները լայկան չեն դարձնէր զինք, ո՛չ ալ գուարճալի վիճակները զինք կը մղեն հեգնանքի: Ան պարզապէս կեանքի տրամը իր անձին ու փորձառութիւններուն պրիսմակէն

պատկերող, վաւերագրող արուեստագետն է:

Բանաստեղծական էջերուն մէջ եւս, դասականն ու արդին կը քալեն թեւանցով: Նախասիրածը՝ ազատ բանաստեղծութիւնն է. հոն եւս, հըմտօրէն «կը խաղայ» տողերուն հետ, անոնց կու տայ ձեւաւորում (կետադրութիւնը նուազագոյնին հասցնելու տրամադրութեամբ), որ ինքնին թելադրականութիւն կը բուրէ (ի դէպ, նման արտայայտչաձեւի լոկ այս բանաստեղծին էջերուն չենք հանդիպիր: Տողայարդարումի թեքնիքը կու գայ հինէն): Այս իմաստով, անոր տողերն ու բանաստեղծական էջերը պետք է ընկալել այնպէ՛ս, ինչպէս կ'ընկալեմք ժառանգակտորմը, արդի գեղանկար մը կամ քանդակ մը, այն տարբերութեամբ:

ԵՂՎԱԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ՓՈԽԱՐԵՆ

Մեր արուեստագետ սերունդի լաւագոյն ներկայացուցիչներէն մէկն է Չապէ Եսայեան (ան ալ կին մը), որ ծանօթ է հոգեվիճակներ, ապրումներ, տպաւորութիւններ եւ փորձառութիւններ ամենայն հարագատութեամբ եւ խիտ կերպով թուղթին յանձնելու իմաստեամբ («Յակնախիշն է Յ. Օշական, վարպետ արտայայտող մը, սակայն հեւասպառ ընող տարածումով»): Իր «Յոգիս աքսորեալ» հատորին սկիզբի էջերուն, Եսայեան ունի տպաւորիչ պատկեր մը՝ իր ներաշխարհին ու անկէ բխող իր գրական էջերուն յարաբերութեան մասին: Մօտաւորապէս հետեւեալն է ըսածը: Կը գգայ, թէ հոգիին, եւութեան մէջ ունի հսկայական գանձեր, որոնք նման են մութիւն մէջ պահուած ու ոսկեփոշով լեցուն տոպրակի մը. գրելու արարքը կը նմանցնէ ձեռքը այն տոպրակին մէջ մխրձելու եւ այդ հարուստ գանձը դուրս բերելու փորձի, սակայն երբ ոսկեփոշով լեցուն ափը դուրս կը բերէ տոպրակէն (այսինքն՝ ներաշխարհը կը դնէ թուղթի վրայ), կը տեսնէ, որ ոչինչ կայ հոն, բացի ոսկեփոշի մանր հետքերէ: Այլ խօսքով, ինքզինք լաւագոյնս դրսեւորող գրողը ունի այն գիտակցութիւնը, թէ հոգիին մէջ եղածն է՝ միայն մանր պատահիկներ կարելի է ցուցադրել դուրսի աշխարհին:

Վեհանոյ թեքեակի այս (ու նախընթաց) հատորները ընթերցող գրասերը կ'ունենայ այն տպաւորութիւնը, թէ ան ո՛չ միայն իր հոգիին ու ապրումներէն՝ զգացումներու աշխարհէն ոսկեփոշիի հատիկներ սփռած է իր էջերուն, այլ նաեւ անոնց կողքին շարած է իր միտքի, կեանքի փորձառութիւններուն բերած հասունացումի իմաստութեանց ոսկեփոշիները:

Մեր այս տողերն ալ, նոյն տրամաբանութեամբ, սեղմ ներկայացումը եղան Կին հեղինակին զգացական ու իմաստասիրական ոսկեհատիկներուն: Նման էջեր ընթերցումի վայելք կ'ընծայեն, իսկ մեր (նաեւ հայ ընթերցողին) գոհունակութիւնը հոս կանգ չ'առնէր, որովհետեւ կը տեսնեմք, որ այս արուեստագետին արարումները կը շարունակուին՝ նոյն յորդառատ աղբիւրէն բխելով, յոյս պարգեւելով, որ նոր հատորներ պիտի յաջողեն «Կին» ատենան, մատենանին:

ԳԱՂԹԱԿԱՆԸ...

Սկիզբ՝ էջ 7

Անհամար թիւով մարդիկ ձգեցին իրենց տուները եւ գացին տարբեր ուղղութիւններով, նոր տուներու մէջ, նոր թաղերու մէջ, նոր լեզուներու մէջ ապահովութիւն փնտռելով: Զուներեցան նախկին, տարիներու աշխատանքով կերտուած տուներու շքեղութիւնը. որքան ալ համեմատական ըլլայ այդ բառը, իւրաքանչիւրին համար «իր տունը պալատ է»: Շրջան մը ետք սակայն անորադարձան, որ սկսեցին են գոհանալ ամենէն էականով, եւ նշարեցին որ շատ անելի հանգիստ է այդպէս ապրիլը: Դրական արդիւնք, շատ

նման ճեմարանական օրերու մեր թեւաւոր խօսքին՝ «այրած սրտի մխիթարանք»ին: Իւրաքանչիւր գաղթող նաեւ նոր լեզու մը սորվեր էր, հակառակ վաղուց անցած ըլլալուն սորվելու տարիքը:

Այլ դրական երեւոյթ մըն էր այն, որ մարդիկ սկսան գրել-նկարել-քանդակել, մէկ խօսքով՝ ստեղծագործութեամբ արտայայտել գաղթականի իրենց հոգեվիճակը. թեւ տխուր է նման արուեստը, բայց արուեստ ըլլալէ չի դադիր:

Եւ գաղթականը, հակառակ իր դժխեմ առօրեային, կը սնանի անելի լաւ առօրեայի մը հեռանկարով, կը սեղմէ շրթները եւ կը լծուի այդ աշխատանքին:

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻ ԿԱՐԻՔ

Բերիոյ Հայոց Թեմի Կալուածոց Հոգաբարձութիւնը կարիքը ունի Ազգ. Գերեզմանատունէն ներս աշխատող միջին տարիքի պաշտօնեայի: Աշխատանքի ժամերն են երկուշաբթի օրուրէն մինչեւ Շաբաթ, առաւօտեան ժամը 9:00-էն մինչեւ յետմիջօրէի ժամը 3:00: Թեկնածուները իրենց դիմումագիրները պարտին ներկայացնել Ազգ. Առաջնորդարանի Կալուածոց գրասենեակի քարտուղարութեան: Յատկապէս մանրամասնութեան համար դիմել հետեւեալ հեռաձայնի թիւերուն՝ 2122756 - 2122758:

Բերիոյ Հայոց Թեմի Կալուածոց Հոգաբարձութիւն

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻ ԿԱՐԻՔ

Ս. Բառասնից Մանկանց Մայր Եկեղեցին կարիքը ունի հետեւեալ պաշտօնեաներուն.

- Տնօրէն մայրիկի (շաբաթական դրութեամբ),
- Պահակի (ցերեկային):

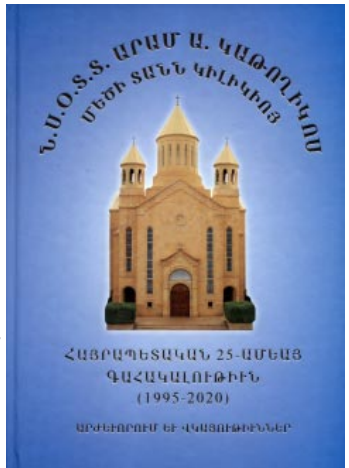
Յետաքրքրուողները կրնան դիմել Եկեղեցւոյ քարտուղարութեան հեռաձայնելով հետեւեալ թիւին 2124268:

Ս. Բառասնից Մանկանց Մայր Եկեղեցւոյ Թաղականութիւն

«Գանձասար» շնորհակալութեամբ ստացաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ՆՍՕՏՍ Արամ Ա. Կաթողիկոսի

«ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ 25-ԱՄԵԱՅ ԳԱՅԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ (1995-2020) ԱՐԾԵՒՐՈՒՄ ԵՒ ԿՎԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ»

գիրքը, հրատարակուած Անթիլիաս 2021-ին, տպարան՝ Կաթողիկոսութեան Հայոց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հանգուցեալ ՇԱՔԷ ԱՐՈՇԵԱՆԻ (Ծնեալ՝ ԱԶԷԶԵԱՆ)

Հանգուցեալի մահուան Ա. տարելիցի հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 26 Յունիս 2022-ին, յաւարտ Ս. Եւ Անմահ Պատարագի, Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ մէջ, Վիլլաներ - Հալէպ:

Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին Կրթասիրացի շրջափակէն ներս:

ԻՆՉ ԿՐՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ
Տնտեսական ծանր պայմանները պիտի ազդեն ձեր տրամադրության վրայ, սակայն շաբաթավերջին ձեր վիճակը պիտի բարելաւուի, նոր գործերու պիտի ձեռնարկէք:

ՑՈՒԼ
Ձեր գործերը մի՛ յետաձգէք, որովհետեւ կրնաք ոչ-գործնական մարդու տպաւորութիւն ձգել ձեր շրջապատին վրայ:

ԵՐԿՈՒՐԵԱԿ
Այլոց կարծիքները դժուարաւ կ'ընդունիք: Ճկուն եղէ՛ք ու բազմակողմանի մտածողութեամբ օժտուեցէ՛ք, որպէսզի յառաջանաք ու միօրինակութենէ դուրս գաք:

ԽԵՅՁԵՏԻՆ
Սիրային ձեր յարաբերութիւնները պիտի արդիւնաւորուին լուրջ կապով մը: Եթէ ամուրի էք ամուսնութեան առաջարկ պիտի ստանաք:

ԱՌԻԾ
Իմացական ձեր աշխարհը պիտի հարստանայ շնորհիւ մտաւորական ձեր շրջանակին հետ մշտական շփումներու:

ԿՈՅՍ
Ձեր միտքը ձեզ կ'առաջնորդէ, որուն շնորհիւ ալ կրնաք գսպել ձեր զգացական պոռթկումները երբ գործ ունենաք խնդրայարոյց մարդոց հետ:

ԿԵՒՈՋ
Միութենական կեանքի մէջ ձեր նուիրական աշխատանքը պիտի պտղաբերի եւ աշխուժութիւնը տիրող պիտի ըլլայ ձեր հաւաքական աշխատանքին մէջ:

ԿԱՐԻՃ
Ինքնավստահ եղէ՛ք ու մի՛ տատամիք ձեր նախաձեռնութիւններուն մէջ: Յաջողութիւնը կը թելադրէ համարձակ քայլեր առնել:

ԱՂԵՂՆԱՊՈՐ
Գաղտնապահ եղէ՛ք, նախքան ձեր ծրագիրներու իրագործումը մի՛ խօսիք անոնց մասին, այլապէս մարդիկ կրնան խափանել ձեր յառաջխաղացքը:

ԱՅԾԵՂՋԻՐ
Գործակցեցէ՛ք լաւատես ու գործունէ մարդոց հետ, որպէսզի արդիւնաւորուին ձեր ծրագիրները:

ՋՐՅՈՍ
Բարեսիրական աշխատանքներու մէջ արդիւնաւետ ներդրում պիտի ունենաք, ինչ որ մեծ վստահութիւն ու յարգանք պիտի ստեղծէ ձեր նկատմամբ:

ՋՈՒԿ
Կարեւորութիւն ընծայեցէ՛ք ձեր առողջութեան, որպէսզի կայտառ ու ժրաջան մնաք ձեր գործերուն մէջ:

ԽՆՃԱՆԿԱՐ

Նուշիկ Սողյեան-Առաքելյան

ՈՒՐԿԷ՛ ԵԿԱԾ Է ՄԻՒՌՈՆԻ ԳԱՂԱՓԱՐԸ

Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ շնորհալի հայրապետներուն եւ մեծ վարդապետներուն կողմէ խմբագրուած արարողութիւններուն մէջ իւրայատուկ տեղ կը գրաւէ Սիւռնոյս Միւռնոնի օրհնութիւնը, որ ըստ ավանդութեան կը կատարուի եօթը տարին անգամ մը՝ հոգեւոր արթնութիւն եւ

րեւ նուրբ բերած էին ոսկի, զմուռն եւ կնդրուկ: Չմուռնը այն թանկագին իւղն էր, որ կը գործածուէր թագաւորները օծելու: Ան կը խորհրդանշէր Քրիստոսի քահանայութիւնը: Անկէկա Քրիստոսի օծեալ փրկիչ ըլլալու խորհրդանշին էր: Քրիստոս կը կոչուի նաեւ Մեսիա, այսինքն՝ օծեալ Տէր, ընտրուած: Ղուկասու Աւետարանին մէջ ալ Յիսուս իր առաջին փորձութենէն եւ մկրտութենէն ետք ժողովուրդին կ'ըսէ. «Տիրոջ Հոգին վրաս է որովհետեւ զիս օծեց եւ զրկեց աղքատներուն փրկութեան ատեսիս տալու...»:

հաւատքի վերանորոգման սքանչելի առիթ ընծայելով հաւատացեալ ժողովուրդին: Միւռնոնի օրհնութիւնը եկեղեցւոյ կեանքին եւ առաքելութեան մէջ հիմնական նշանակութիւն ունի: Այս նուիրական իւղը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ծիսական ամենէն գեղեցիկ արարողութիւններէն մէկն է:

Ուրեմն իւրի գործածութիւնը Աստուածաշնչական է: Յովհաննէս Աւետարանին մէջ, նախքան Յիսուսի չարչարուիլն ու խաչուիլը, Բեթանիոյ մէջ Մարիամ՝ Ղազարոսի քոյրը ընթրիքի ատեն շիշ մը ազակի եւ սուղ իւղ ամնելով կ'օծէ Յիսուսի ոտքերը եւ իր մազերով կը սրբէ զանոնք:

Աստուածաշնչական պատմութիւններուն եւ համարներուն վրայ հիմնուելով Հայ եկեղեցին սկսած է իր ավանդութեամբ իւրի (միւռնոնի) գործածութեան, որ դարերու ընթացքին բարեկարգուած եւ կանոնաւորուած է:

Վեհափառ Հայրապետին ձեռամբ կաթսային կրակը կը վառուի եւ 48 ժամերու տեսողութեամբ եռացած ջուրի մէջ կ'եփի միւռնը (իւղը):

24 ժամ ետք եփած իւղերուն մէջ կ'աւելցուին 40-է աւելի ծաղիկներու արմատներ եւ զանազան բուրումնաւետ իւղեր ու խունկեր, որոնք հաւաքուած կ'ըլլան զանազան երկիրներէ (հայրապետներու կողմէ ճշդուած քանակին համաձայն): Բոլոր նիւթերն ալ նախապէս միաբան հայրերու կողմէ մակրուած եւ սանթրու մէջ ծեծուած կ'ըլլան սաղմոսասացութեան ընկերակցութեամբ: Եփելու ընթացքին, իւրաքանչիւր հանգրուանին Վեհափառ Հայրապետը կը ստուգէ նորեկ Միւռնոնի բուրմունքը: Այս ավանդը հաւատարմութեամբ կը պահեն հայրապետները՝ մեր քրիստոնէական հա-

Ղարեր շարունակ Հայ Առաքելական Եկեղեցին Ս. Միւռնոնը օգտագործած է:

Անոր ծագումը Աստուածաշունչի մէջ կը գտնենք եւ կը գործածենք զայն եկեղեցւոյ ծիսակարգին մէջ եւ խորհուրդներուն ընթացքին: Հին Կտակարանին մէջ կը տեսնենք, թէ Աստուած ինչպէս Մովսէս Մարգարէին ցուցմունքներ կու տայ, որ պատրաստէ իր ժողովուրդը եւ կը խնդրէ Մովսէսէն, որ իր եղբայրը՝ Ահարոնը քահանայ կարգէ: Աստուած կը պատուիրէ, որ Մովսէս իւղով օծէ իր եղբայրը, այսինքն քահանայագործէ, որպէսզի ցոյց տայ թէ ինչպիսի՛ նուիրական պաշտօնի մը կարգուած է ան: Յետոյ Աստուած կը պատուիրէ Մովսէսին, որ խորան մը շինէ եւ յարգի իւղերով օծէ զայն:

լատքի ջախը վառ պահելու համար:

Մովսէսի օրերէն սկսեալ կը տեսնենք իւրի գործածութիւնը Աստուածաշունչին մէջ: Աւելի ուշ Սաւուղ թագաւոր, յետոյ Դաւիթ Սաղմոսասաց իր բերնով կը խօսի իւրի գործածութեան մասին: Նոր Կտակարանին մէջ ալ կը հանդիպինք իւրի գործածութեան պատկերին: Երբ Յիսուս ծնաւ եւ երեք մոգեր այցելութեան եկան իր քով իրենց հետ իբ-

Միւռնոնը Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Ս. Հոգւոյն տուուչութեան ամենէն վաւերական նշանն է: Միւռնոնով հայ ազգի ամեն զաւակ կ'անդամակցի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ: Ս. Միւռնոնով կը սրբագործուի նորակառոյց ամեն եկեղեցի, Ս. Մկրտութեան աւագան եւ ամեն մկրտուող փոքրիկ: Այլ խօսքով Ս. հոգւոյն երկնառատ տուուչութիւնը կը կատարուի:

Ռաֆֆի Սիկահեան

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐԻՈՑ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ

- Հալեայի Ֆութպոլի ալ-Ահլի Իթթիհատը Ախոյեանութենէն 16 տարի հեռու մնալէ ետք, յաջողեցաւ տիրանալ Սուրիոյ ախոյեանութեան եւ ախոյեանութեան բաժակը վերադարձնել, աւարտական մրցումին պարտութեան մատնելով քարամէն 68-77 արդիւնքով: Աւարտական փուլին զոյգ ակումբները հանդիպեցան երեք անգամ: Իթթիհատ Ահլին կրցաւ յաղթական աւարտել բոլոր մրցումները: Յիշենք, որ վերջին անգամ Ահլին տիրացաւ Սուրիոյ ախոյեանութեան 2006-ին:

- Սուրիոյ պասքեթի տողոց հաւաքականի սպանացի մարզիչը հրապարակեց այն 12 խաղացողներուն անունները, որոնք իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն համաշխարհային խաղերու մրցումներուն Պահրէյնի եւ Իրանի հաւաքականներուն դէմ:

Սուրիոյ կազմը Դամասկոսի մէջ կը կատարէ ուսումնամարզական հաւաք մը՝ մասնակցութեամբ բոլոր խաղացողներուն:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ՍՈՒՐԻՈՑ ՊԱՍԵԹԻ ԱՅՅ-Ի ՀԱՄԱԶԿԱՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻ

23-26 Յունիսին Երեւանի մէջ տեղի պիտի ունենայ պասքեթի SADA CUP-ի միջազգային մրցաշարքը, մասնակցութեամբ Հայաստանի, Սուրիոյ, Իրանի եւ Ամերիկայի հաւաքականներուն: Մրցաշարքը տեղի պիտի ունենայ Երեւանի Կարեն Տեմիրճեան մարզահամալիրին մէջ: 23 Յունիսի մրցումներն են՝ Սուրիա - Իրան, Հայաստան - Ամերիկա, իսկ 25 Յունիսին՝ Սուրիա - Ամերիկա, Հայաստան - Իրան, 26 Յունիսին Ամերիկա - Իրան, Սուրիա - Հայաստան:

ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՑ ԴԱՐՁԱՎ ՍՊԱՆԻՈՑ ՊԱՍԵԹԻ ԱՆՈՅԵԱԼ

Կիրակի օր Սպանիոյ մայրաքաղաքի ՌԷԱԼ Մատրիտը յաջողեցաւ երրորդ յաղթանակը արձանագրելով պարտութեան մատնել մրցակից Պարսելոնան՝ 81-74 արդիւնքով: Մատրիտի WiZink Center-ի մարզադաշտին մէջ

խումներամ համակիրներու ներկայութեան արքայական ակումբը ձեռք ձգեց Սպանիոյ ախոյեանութիւնը:

Աւելցնենք, որ աւարտական փուլին զոյգ խումբերը հանդիպեցան չորս անգամ: ՌԷԱԼ կրցաւ յաղթել երեք խաղերուն: Այս

տիտղոսը եղաւ ՌԷԱԼի 36-րդ ախոյեանութիւնը, որ Սպանիոյ պատմութեան մէջ ախոյեանութեանց բարձրագոյն թիւը կը համարուի, անոր կը յաջորդէ Պարսելոնան՝ 19 ախոյեանութեան տիտղոսներով:

ԽԱԶԲԱՌ (ՄԽ 395)

Պատրաստեց՝ Մարինա ԶիլԱբօշեան-Պօղիկեան

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1								■				
2				■					■		■	
3					■							■
4			■			■		■				
5		■					■					
6												■
7			■			■						
8												
9		■				■						
10												
11	■					■		■				
12									■			

Հորիզոնական

- 25 Յունիս 1897-ին քրտական մագրիկ ցեղախումբին դէմ կազմակերպուած հերոսական արշաւանքին վայրը: Տափարակ:
- Իգական անուն: Հակառակ՝ լաւի ակնկալութիւն:
- Ճամբայ: Ուշացած:
- 403: Հակառակ՝ Հինգշաբթի: Թատերական գործողութեան բաժանում:
- Նուագարանի թել: Սարսափ: Տառի մը անունը:
- Պաշտօնական խօսքի լրաբեր:
- 409: Կրկնուած բաղաձայններ: Օղանաւի մակնիշ:
- Տառի մը անունը: Արական օտար անուն: Հակառակ՝ աղբիւր:
- Մագ: Հակառակ՝ արական կոչական բառ:
- Ծակ բանալու գործիք:
- Հակառակ՝ իգական անուն: Երկբարբառ:
- Ժողովրդային ասացածքը կ'ըսէ: «..... հինը լաւ է, հազուատին՝ Նորը»: Կրակի կտոր:

Ուղղահայեաց

- Խառնիխում:
- Կլայել: Հայ գուսան: Կրկնուած բաղաձայններ:
- Հակառակ՝ մաշած: Հակառակ՝ 430: Արական անուն:
- Հակառակ՝ ձիու մագ: Հակառակ՝ անձնական դերանուն: Հակառակ՝ յոգնակերտ մանիկ:
- Կրկնուած բաղաձայններ: Կոստան Չարեանի երկերէն:
- Հակառակ՝ հաստատական պատասխան:
- Վայրկեան: Սաստիկ փափաք:
- Հայաստանի մէջ քրիստոնէութիւնը որպէս պետական կրօնը ընդունելու թուականը: Թեթեւ քուն:
- Թոյն: Ձայնաւոր տառեր:
- Վերջածանց: Իրերայաջորդ տառեր:
- ՀՍԸՄ-ի պաշտօնաթերթը: Հակառակ՝ տառի մը անունը:
- Եթէ: Տառի մը անունը: Տարակոյս:

ԽԱԶԲԱՌ (ՄԽ 394)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
11	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
12	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

ԼՈՒՐԻՄ

Երևուեցւոր 27/6 21° 35°	Երեքեցւոր 28/6 22° 36°	Չորեքեցւոր 29/6 22° 36°	Հինգեցւոր 30/6 23° 37°	Ուրբաթ 1/7 22° 37°	Շաբաթ 2/7 22° 36°	Կիրակի 3/7 22° 37°
---	--	---	--	--	---	--

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐԵՎԱՆՔԻՆ ՆՈՒՐՈՒՄԾ ԺՈՂՎՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱՔ

Տևորինությունները՝ Բերիոյ Յայնոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գեորգ Ս. Մասիս Սրբ. Եպս. Չօպուեանի, Երկուշաբթի, 20 Յունիս 2022-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Յալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ ներքնասրահէն ներս տեղի ունեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան

ներկաներուն յայտնեց, թէ այսօրուան հաւաքին նպատակն է մօտէն ծանօթանալ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքին տարած մարդակերտումի եւ հայա-

թէ Դպրեվանքը Կաթողիկոսութեան սիրտն է, Սփիւռքի ողնահարն է եւ հետեւաբար իւրաքանչիւր, Նոյնիսկ ծնողները պարտաւորութիւն ունինք այս ուղղութեամբ, մեր ազգի ընտիր զաւակները վստահելով Դպրեվանքին:

հուրթեան եւ լաւ պայմաններու ապահովման, յայտնելով, որ Նորին Սրբութիւնը գահակալութեան առաջին օրէն իր ուշադրութեան առանցքը դարձուցած է Դպրեվանքը: Սըրբազան Յայրը այս առիթով շնորհաւորեց Վեհափառ Յայրապետը՝ իր գահակալութեան 27-ամեակին առի-

Դպրեվանքին նուիրուած ժողովրդային հաւաք:
Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ

կերտումի յոյժ կարելոր առաքելութեան եւ քաջալերել պատանիները, որպէսզի իրենց ուսումը շարունակեն Դպրեվանքէն ներս:

Ներկաները պատահի վրայ հետեւեցան Դպրեվանքի ծառայական եւ հոգեւոր կեանքին անդրադարձող տեսերիզի ցուցադրութեան, որուն ընդմէջէն անոնք ծանօթացան Սիսեւն Անթիլիաս, ապա Պիքֆայա հաստատուած Դպրեվանքի պատմականին, ուսումնակրթական կեանքին, Դպրեվանքէն ներս կիրարկուող անհնարութիւններուն, սովորութիւններուն, ձեռնադրութիւններուն եւ անոր հայա-

թով, յայտնելով, որ յառաջիկայ օրերուն Նորին Սրբութեան ընտրութեան եւ օծման 25-ամեակը հանդիսաւորապէս պիտի յիշատակուի Լիբանանի մէջ:
Սրբազան Յայրը Դպրեվանքէն

Յոգեւոր ընտրութիւններու արտաբերական յայտագիրով, Բարշ. Յակոբ Սրկ. Ջուլֆայեանի Դպրեվանքի 90-ամեակին ձօնած «Կանթեղ» բանաստեղծութիւնը ասմունքեց՝ Դպրեվանքի շրջանաւարտ Բարշ. Կարօ Սրկ. Պալեան:

Այնուհետեւ, Դպրեվանքի Յսկիչ Յոգշ. Ս. Գեորգ Արք. Գարակեօգեան

ներկաներուն պարզաբանեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքին առաքելու-

նքն ունեցած իր փորձառութիւնը կիսելով ներկաներուն հետ, յորդորեց ծնողները, որպէսզի իրենց ընտիր զաւակները առաքեն Դպրե-

Յայրապետին տնօրինութեամբ, յատուկ առաքելութեամբ Բերիոյ Յայնոց Թեմէն ներս գտնուող Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի Յսկիչ Յոգշ. Ս. Գեորգ Արք. Գարակեօգեան, ներկաներուն եւ Դպրեվանքէն ներս ուսանելու հակում ունեցող պատանիներուն ծանօթացուց Դպրեվանքի առաքելութեան:

Յաւաքին ներկայ գտնուեցան Առաջնորդ Սրբազան Յայրը, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան երիտասարդ միաբաններ, Թեմի Զահանայ Յայրեր եւ հաւատացեալ

թիւնը, դիտել տալով, որ Դպրեվանքը մեր հոգեմտաւոր արժեքները պահող այն վայրն է, որ սովորական

շունչ յարկէն ներս տիրող եղբայրական մթնոլորտին:
Յայր Սուրբը խորհրդակցելով ներկաներուն հետ, պատասխանեց

նքն ունեցած իր փորձառութիւնը կիսելով ներկաներուն հետ, յորդորեց ծնողները, որպէսզի իրենց ընտիր զաւակները առաքեն Դպրե-

Յաւաքին ներկայ գտնուեցան Առաջնորդ Սրբազան Յայրը, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան երիտասարդ միաբաններ, Թեմի Զահանայ Յայրեր եւ հաւատացեալ

թիւնը, դիտել տալով, որ Դպրեվանքը մեր հոգեմտաւոր արժեքները պահող այն վայրն է, որ սովորական

անոնց հարցումներուն եւ լսեց անոնց շինիչ առաջարկները:

Յաւաքի եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազան Յայրը, որ գնահատեց Դպրեվանքի Յսկիչ Յայր Սուրբին եւ տեսչութեան տարած աշխատանքը այս ուղղութեամբ, ինչպէս նաեւ գնահատեց Թեմի Զահանայ Յայրերը, որոնք որեւէ ճիգ չեն խնայեր նոր աշակերտներ արձանագրելու աշխատանք տանելով:

վանք, որպէսզի կազմաւորուելով բացուին աշխարհին եւ դառնան արժանաւոր հոգեւորականներ եւ կրթական մշակներ:

Աւարտին, Յայր Սուրբը Դպրեվանքի նոր արձանագրութիւններ ընդունեց:

Յիշենք, որ Յայր Սուրբը Երեքշաբթի, Յալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ ներքնասրահէն ներս, յետ Սուրբ եւ Ամմասի Պատարագին հանդիպում ունեցաւ հաւատացեալներուն հետ եւ Դպրեվանքի առաքելութեան ծանօթացնելով անոնց՝ նոր աշակերտներու արձանագրութիւններ ընդունեց: Յառաջիկայ օրերուն, Նոյն առաքելութեամբ ան պիտի մեկնի նաեւ Լաթաքիա եւ Զեսապ:

Ժողովուրդը:
Բացման խօսք արտասանեց եւ օրուան հանդիսավարութիւնը կատարեց Մարինա Պօղիկեան: Ան

դաստիարակութենէ անդին կը ծրարէ Նոր մարդ կերտել: Ան նշեց, թէ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետ յաճախակի կերպով կը շեշտէ,

Մասիս Եպիսկոպոս յատուկ կերպով անդրադարձաւ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետին Դպրեվանքի նկատմամբ ցուցաբերած հոգատար մօտեցումին, յատկապէս ուսումնական-կրթական կեանքի բարելաւման, կարգապա-

Մարինա Չիլիբօշեան-Պօղիկեան